

CONTINUTUL CĂRȚII

<i>Gânduri pentru absolvenți.....</i>	<i>2</i>
<i>Istorie.....</i>	<i>3</i>
<i>Limba română</i>	<i>7</i>
<i>Filozofie</i>	<i>9.</i>
<i>Chimie</i>	<i>10</i>
<i>Cifre și numere</i>	<i>11</i>
<i>Labirintul imaginației.....</i>	<i>13</i>
<i>Poezie.....</i>	<i>13</i>
<i>Proză.....</i>	<i>18</i>
<i>Simboluri și semne</i>	<i>21</i>
<i>Fascinația lecturii</i>	<i>31</i>
<i>Reflecții</i>	<i>38</i>
<i>Performanțe</i>	<i>44</i>
<i>Implicare</i>	<i>48</i>
<i>Noi ... și Europa</i>	<i>50</i>
<i>Știați că.....</i>	<i>54</i>

Gânduri pentru absolvenți

De fiecare dată când, în luna mai, mi se întâmplă să trec pe sub șirul de castani ce mângâie cu umbra lor zidurile bătrâne ale școlii, mă încercă o emoție stranie, amestec de nostalgie, duioșie și speranță. Florile, mereu proaspete, în ciuda anilor ce se gravează nemilos pe ziduri și în coaja arborilor, își înalță flacăra albă în văzduh cu un elan și o impetuoșitate ce-mi amintesc de generația care e gata să-și ia zborul.

Azi nu-i decât amintirea lui ieri, iar mâine e visul clipei de față, spunea Kahlil Gibran. Ieri înseamnă toți acești patru ani care s-au scurs de când ați pășit pentru întâia oară pe porțile acestei școli și v-ați așezat cuminti în bănci, înfiorați de necunoscutul ce vă invita să-i descoperiți tainele. Câte vise, gânduri, dorințe nu ați luat cu voi la început de drum! Pe unele le-ați împlinit, pe altele le veți duce mai departe, unele le-ați abandonat, iar altele noi au izvorât în suflet. Poate că v-ați dorit atunci să fi fost mai mari, să fi urcat deja aceste trepte ale cunoașterii pe care le presupune și pe care vi le oferă învățământul liceal. Fiindcă a trăi înseamnă a cunoaște și nu doar a merge pur și simplu mai departe. Desigur, știți aceasta. O demonstrează cu prisosință performanțele voastre, rod al unor eforturi constante. Și totuși, nu o dată ați considerat învățătura o obligație copleșitoare, o povară, iar pe profesori prea severi, prea intransigenți. Și dacă v-aș spune că niciun profesor, nici cel mai bun, nu vă poate învăța decât ceea ce se află deja ascuns în adâncul conștiinței voastre? El nu e decât călăuză care vă duce pe fiecare în pragul propriei voastre înțelepciuni. Dacă înțelegeți aceasta, învățătura nu va mai fi resimțită ca o povară, ci ca un joc, un joc al spiritului și al inteligenței. Trebuie doar

atenție și curiozitate, îndreptate spre lumea din jur și spre sine însuși. Și în jocul acesta e necesar să vă găsiți voi profesorii: cărțile din bibliotecă, dar și copacii, florile, piatra... Toate au secrete de dezvăluit, toate sunt profesori.

Poate că deseori ați considerat că școala vă îngreudește libertatea (și la propriu și la figurat) și ați așteptat nerăbdători să evadați din colivia ei, să vă luați zborul spre alte orizonturi, spre alte chemări. Însă îngrădirea e doar aparentă, fiindcă tocmai acest spațiu limitat este generator pentru un alt spațiu, nelimitat, al spiritului aflat în căutarea desăvârșirii. Și plecarea voastră de acum n-ar fi fost posibilă fără acest popas, și gândurile voastre de viitor n-ar fi căpătat contur dacă din existența voastră ar fi lipsit ipostaza de licean.

În curând porțile școlii se vor deschide din nou larg pentru ca voi să întâmpinați cu bucurie și încredere „timpul neumbat” ce v-a fost hărăzit.

Fiindcă un profesor nu dăruiește discipolilor din învățătura sa, ci mai degrabă din dragostea și credința sa (Kahlil Gibran), nu vă voi da sfaturi pentru începutul de drum. Doar vă urez din toată inima să vă transformați viețile în destine, să îndrăzniți să vă depășiți limitele, dar să nu uitați nicio clipă să puneți în tot ce faceți credință și dăruire.

Și fiindcă mândria și mulțumirea unui dascăl constă în a fi depășit de învățăcei, vă urez de asemenea să ne întreceți în știință și înțelepciune!

Director adjunct, prof. Florica Suci

UN CRONICAR UITAT – IOAN ARDELEANU SENIOR

Ioan Ardeleanu Senior s-a născut la 28 octombrie 1908 în localitatea Supuru de Sus, județul Sălaj, azi județul Satu-Mare, din părinții Vasile Ardeleanu și Floarea născută Farcău.

Strămoșii dinspre tată nu erau localnici din Supuru de Sus. Erau originari din Munții Apuseni și au poposit în Supuru de Sus după tumultul Horii prin 1785. „Din munți au venit Endreica și fiul său Ionaș care a avut pe Ștefan, bunicul lui Ioan Ardelean Senior, Ștefan a avut pe Vasile, tatăl, mort în Galiția, în timpul primului război mondial la 3 aprilie 1916”.

Cursurile școlii primare le-a urmat în satul natal între anii 1918-1922, apoi între 1922-1928 a urmat Școala Normală de Învățători din Zalău, absolvită în iunie 1928 cu examen de diplomă și jurământ de învățător.

În toamna anului 1928 își începe activitatea de dascăl la școala primară de stat din comuna Sighetul Silvaniei (județul Sălaj) până în septembrie 1929. Între 15 august 1929 – 15 august 1930 își satisface serviciul militar ca elev sergent T.R. în Regimentul 88 Infanterie.

Între 1930-1940, îl găsim pe Ioan Ardeleanu Senior învățător în satele și comunele județului Sălaj; Crișeni, Eriu-Sancrai, Siciu, Sărăuad și Tășnad.

În toate satele a înființat coruri de copii, coruri mixte de tineret, a ținut conferințe și a publicat în diferite reviste, dintre care „Transilvania”, Sibiu, „Școala Noastră”, Zalău; în anii 1938-1940 a fost redactorul revistei „Școala Noastră”. În anii 1940, Ioan Ardeleanu Senior era secretarul general al Departamentului ASTREI din plasa Tășnad, participant, în septembrie 1936, la marile serbări de aniversare a 75 ani de activitate a Astrei, din Blaj, „invitat cu scaun și loc”.

Între anii 1936 -1938 a publicat o serie de lucrări de istoriografie locală :

„Istoria învățământului românesc din Sălaj”, tipărită la Zalău, 1936.

„Oameni din Sălaj”, tipărită în Zalău, 1938.

În decembrie 1932 și-a susținut examenul de definitivat în învățământ, iar în anul 1936 pe cel de gradul II, luate cu cele mai mari calificative.

Foarte atașat în perioada 1933-1936 a fost de școala elementară din Sărăuad, deoarece în această localitate s-a născut în 1715, Grigore Maior, profesor la școlile Blajului și apoi conducător al scaunului Vlădicesc în 1751 și 1764. În 1971 Ioan Ardeleanu Senior îi va închina marelui Vlădică articolul „Un sătmărean precursor al Școlii Ardelene. Profesorul Grigore Maior din Sărăuad”.

În 1936, când funcționa ca învățător director la școala din Sărăuad s-a căsătorit cu învățătoarea Sofia Mazilu din Cosești – Muscel, din dragostea lor au rezultat cinci copii: Inocențiu-Ioan născut la 28 decembrie 1936, mort într-un accident ca student la Universitatea „Babeș-Bolyai” – Cluj Napoca, Titus, născut în 26 iulie 1942, absolvent al Facultății de Filologie, Cluj Napoca, profesor de limba română; Doru-Horea, născut la 6 noiembrie 1943, absolvent al

Facultății de Istorie-Filozofie, Cluj-Napoca, profesor de istorie; Vasile, născut la 3 februarie 1946, absolvent al Facultății de Educație Fizică și Sport, Cluj-Napoca, profesor de educație fizică și lului, născut la 14 aprilie 1950, absolvent al Facultății de Teologie, Sibiu, preot în Hurezu Mare.

Evenimentele tragice din vara anului 1940 au afectat profund familia tânărului învățător Ioan Ardeleanu Senior. În ziua de 30 august 1940 când are loc Diktatul de la Viena, el era concentrat la Școala de Ofițeri de Rezervă și Administrație din București, soția sa, învățătoarea Sofia era în Tășnad, unde el era director din anul 1936. Iată cum prezintă Ioan Ardeleanu Senior evenimentele care au avut loc în 30 august 1944 „ Faptul că am funcționat într-o comună centru de plasă, cu peste 6000 locuitori, dintre care abia 1200 au fost români, în Tășnadul Sălajului, activitatea noastră s-a concentrat îndeosebi asupra reparării nedreptăților istorice de care părtăși din plin au fost românii noștri sub cealaltă stăpânire și asigurarea veșnicei noastre stăpâniri pe pământul românesc al Sălajului. E de la sine înțeles că toată activitatea noastră a fost privită cu răutate de conducătorii intelectuali ai irendentismului unguresc, iar cele două lucrări ale mele: „ Istoria Învățămintului Românesc din Sălaj” și „Oameni din Sălaj - Momente din luptele naționale ale românilor sălăjeni” mi-au atras ura întregii protipendade maghiare din Sălaj și județele din jur.

În sfârșit, și propriu și prin serviciul nostru de informații și contra-informații am fost încunoștințați că în Ungaria cei 30 tineri între 18-25 de ani din Tășnad, dimpreună cu preotul româno-catolic Paul Lang dezertați în Ungaria, sunt instruiți în tabere teroriste și ca țintă cea dintâiu de atins din jumătatea de nord a Sălajului suntem noi.

Precipitarea evenimentelor care au adus atâta jale în sufletele românești, m-au surprins la Școala de Ofițeri de Rezervă Administrație București și familia mea în Tășnad. Primind în ziua de 1 septembrie 1940 o permisie de șapte zile, m-am dus la Tășnad, să-mi văd de soție, și

copil (Inochențiu, născut în 28 decembrie 1936). I-am aflat plângând cu trei geamantane și două lăzi gata de drum.

Pentru a evita orice ciocniri la provocările ce mi s-au adresat pentru a-mi scăpa familia de acțiunile unui nucleu terorist local, după 40 de minute de la sosirea mea în Tășnad, am luat primul tren și m-am refugiat. Se înțelege că am luat pe apucate ce am putut, rămânându-mi acolo tot ce am putut agonisi în 10 ani de trudă.

Ah! Mă doare ! mi-au rămas acolo peste 800 de documente istorice privitoare la starea românilor din Sălaj în secolul al XIX-lea pe baza cărora aveam în curs de elaborare două lucrări. Mi-am lăsat mama văduvă din războiul trecut, într-o comună din apropierea Tășnadului, Supurul de Sus, mi-am lăsat sora, mi-am lăsat mormintele străbunilor mei, mi-am lăsat pământul care aparține numai Națiunii române, mi-am lăsat frații români Sălăjeni, care vor avea mâine lipsa de conducători intelectuali în acțiunea de refacere și integritate a României de Mâine. Singura mea durere, singura mea mângâiere: O Toamnă de jale, O Iarnă grea, O Primăvară a Reînvierii”.

Într-un memoriu adresat Ministerului Învățământului în septembrie 1940, cei doi au cerut să fie plasați la una din școlile primare de stat din Blaj, Județul Târnava-Mică pentru a fi în centrul de vechi tradiții culturale și naționale, de unde vor porni ideile mișcării de Reînviere, unicul scop a vieții celor doi refugiați. În al doilea rând Ioan Ardeleanu Senior a cerut plasarea la una din școlile publice de stat din Târgoviște, județul Dâmbovița, motivat de faptul că învățătoarea Sofia Ardeleanu avea un frate, profesor la liceul Enăchiță Văcărescu. La sfârșitul memoriului cei doi arată: „Vă rog deci a ne plasa în una din aceste două localități, având garanții suficiente, întreaga noastră activitate dăscălească, că vom munci cu același suflet și cu aceeași putere de muncă pentru prosperitatea României și pentru Reînvierea ei în granițele ei firești”.

Trebuie să arătăm că în preajma anului 1940 învățătorul Ioan Ardeleanu Senior a deținut una dintre cele mai importante biblioteci din Nord-

Vestul Transilvaniei devenind apropiat intelectualilor români din această zonă . Biblioteca i-a fost salvată de părinții săi, care au transportat-o cu carele din Tășnad în Supuru de Sus și au ascuns-o în podul unui grajd .

Cu tot efortul depus de părinți o bună parte din bibliotecă a fost distrusă și risipită în timpul administrației maghiare, iar ce a mai rămas s-a risipit în timpul regimului comunist.

Anii de refugiu i-a petrecut în cetatea de cultură a Blajului, îndeplinind concomitent mai multe funcții: institutor al școlii de aplicație de pe lângă școala normală de învățători româno-unită Blaj, secretar general al Asociației refugiaților și expulzaților ardeleni din Blaj și la care, în ultimul an, s-a mai adăugat cea mai plăcută și mai des amintită funcție a sa de cercetător în Biblioteca Centrală din Blaj, pentru o lucrare ce i s-a încredințat de Ministerul Învățământului București, cu detașare completă de la catedră.

La școala de aplicație a fost dascăl conștient pentru elevii ce i s-au încredințat și îndrumător cu bogată experiență și largi vederi pentru câteva serii de învățători.

Asociația refugiaților și expulzaților ardeleni au organizat conferințe, manifestații de mase axate pe tematică care să evidențieze în fața întregii lumi civilizate nedreptatea și crima ce s-a săvârșit prin Diktatul de la Viena rupând în două trupul sfânt al Transilvaniei. Prin cooperativa „Ardealul“ a ajutat substanțial starea materială și morală a membrilor ei, județul Târnava Mică fiind limitrof cu Ungaria și având aproape zilnic noi refugiați, i-a primit și i-a adăpostit în primele zile până la plasarea lor în muncă, organizând în acest scop, tot din iscusința sa, un dormitor comun cu zece paturi, în două camere, una pentru bărbați și alta pentru femei .

Președintele Asociației refugiaților și expulzaților ardeleni din județul Târnava Mică profesor Vasile Popp de la Școala Normală de Învățători Blaj, refugiat din Sighetul Marmăției îi scoate în evidență meritele și munca depusă în calitate de Secretar general al Asociației în Adeverința nr.453/22 ianuarie 1945, Blaj, în care arată la sfârșit că „Întreaga arhivă a acestei Asociații, împreună cu Actul sfințirii steagului Aso-

ciației i se încredințează spre păstrare până la depunerea ei la Biblioteca Universității din Cluj, așa cum am jurat înainte vreme”.

În perioada celor patru ani de refugiu a colaborat la revista „Cultura creștină” și gazeta „Unitatea” din Blaj, cu subiecte de conținut istoric.

În toată perioada refugiului Ioan Ardeleanu Senior a ținut în familia sa pe orfanul Lazaruc Octavian- Cosma, fiul învățătorilor Lazar și Aurelia Cozma din Trăsnea Sălajului ambii uciși de trupele horthiste maghiare în septembrie 1940 și pe care apoi, prin bunăvoința I.P.S.S. de pie memorie Mitropolit Dr. Alexandru Nicolescu l-a plasat în școlile Blajului până la terminarea școlărității. Între timp a obținut Gradul I în învățământ pe 1 septembrie 1941, ca după ce a revenit din refugiu Ministerul Culturii Naționale cu nr. 359112/1946 să-i acorde Gradația de merit, iar cu nr.3840132/11101946 Gradul Superior.

În toamna anului 1944, Ardealul de Nord este eliberat de armata română, la 30 ianuarie 1945 Ioan Ardeleanu Senior a fost numit inspector școlar șef al județului Sălaj conform deciziei Ministerului Educației Naționale nr.159589/6 nov 1944 și Ordinul fostului Comisariat al Transilvaniei Eliberate nr.4/1944 și confirmat de Inspectoratul Școlar Regional din Cluj.

La 3 noiembrie 1944 sosește în Zalău cu întreg aparatul administrativ al județului. După 2-3 zile i se pune în vedere de armata sovietică să se retragă în sudul Transilvaniei .

În ianuarie 1945 Ministerul Învățământului îl trimite din nou cu câteva vagoane de manuale și fonduri bănești ca să înceapă în Sălaj reorganizarea învățământului.

A redeschis după patru ani de ocupație învățământul românesc în Sălaj, cu cele 40 și ceva de cadre câte mai rămaseră nerefugiate, a rechemat din refugiu pe învățătorii ce părăsiseră vetrele și catedrele în toamna anului de cutremur. A redeschis Liceul Românesc din Zalău, a garantat și organizat pe baza de egalitate învățământul cu limba de predare maghiară și a altor naționalități conlocuitoare din județul Sălaj. Rechemarea învățătorilor români din refugiu implică destituirea învățătorilor maghiari, în cea

mai mare parte fără pregătire, cercurile maghiare neputând suporta aceasta. În activitatea de reorganizare a învățământului românesc din județul Sălaj în 1945 a depus o muncă titanică așa cum rezultă din nota autobiografică „Am re-deschis școli, am rechemat învățători din refugiu, am improvisat învățători, în mare lipsă fiind, din preoți, teologi, absolvenți cu 4-8 clase secundare sau chiar sub 4 clase secundare, am inventariat patrimoniile școlare pentru a nu se risipi acestea, am adus manuale școlare nefiind permis să se audă aici de legile Statului Român, m-am constituit și am fost Lege, Regulament și Programă analitică ambulantă și permanentă, răspândind cu toate ocaziile îndrumări părintești de ordin pedagogic, didactic și cultural. „Am editat din cea dintâi zi un Buletin al Inspectoratului Școlar apărut până în 1 Martie în Gazeta județului Sălaj, apoi în numere și sub titlu separat până la împlinirea misiunii, respectiv revocarea mea.”

Activitatea desfășurată de Ioan Ardeleanu Senior pentru reorganizarea învățământului în județul Sălaj se află consemnată în rapoartele lunare înaintate Inspectoratului Școlar Regional din Cluj.

În această luptă și încheștare, de reorganizare a învățământului românesc, la 2 mai 1945 a căzut sub loviturile de culise ale iredentei maghiare în complicitate cu comuniștii români.

Guvernul Doctor Petru Groza a impus legea din 30 martie 1945, prin care erau îndepărtate din instituțiile statului persoanele care se opuneau comunizării țării. La îndepărtarea sa din funcția de inspector școlar șef a județului Sălaj a contribuit faptul că a fost membru al Partidului Național Țărănesc deținând funcția de secretar general al P.N.Ț Sălaj între 1945-1947, până la desființarea acestui partid. A fost îndepărtat la început din funcția de inspector școlar șef și numit învățător în Zalău, apoi director al Școlii generale din Supurul de Jos de unde a fost dus la 15 august 1952 și deținut fără mandat, fără judecată.

A fost eliberat la 30 iunie 1954, cei din învățământ pentru care pătimise, timorați fiind, nu l-au reprimat printre ei. Un rol important în încarcera-

rea și deținerea sa în închisorile comuniste l-a avut faptul că a fost membru a Partidului Național Țărănesc, secretar general al P.N.Ț Sălaj și a avut strânse legături cu marele om politic Iuliu Maniu și cu nepotul acestuia Corneliu Coposu care i-a fost un prieten apropiat. Pe biletul de liberare nr.21665/30 iunie 1954 din detenție sta scris „ Pentru fapta de P.N.Ț ” .

După eliberarea din detenția comunistă pentru a-și câștiga existența se angajează „șef serviciu financiar„ la Exploatarea Minieră „Sălajul” Sărmășag, de unde se pensionează începând cu data de 31 oct. 1972, la vârsta de 64 de ani.

Ioan Ardeleanu Senior a fost un fruntaș al vieții culturale și politice românești din nord-vestul Transilvaniei pe o întindere de mai bine de jumătate de veac cu multiple și permanente legături cu conașionalii săi.

După ieșirea din închisoare a bunului sau prieten Corneliu Coposu, a întreținut cu acesta o vie corespondență. Dintr-o scrisoare adresată de Corneliu Coposu lui Ioan Ardeleanu Senior reiese rolul pe care acesta din urmă l-a avut în reînființarea județului Sălaj în 1968, întocmind un memoriu foarte documentat „Te felicit pentru redactarea și înaintarea acestui memoriu, care sunt sigur că a avut o contribuție hotărâtoare la determinarea reconsiderării Țării Silvaniei, ca unitate administrativ independentă”.

În 27 iulie 1969 în colaborare cu Asociația „Fii satului” din Supurul de Sus, deschide muzeul satului printre primele din județul nostru cu două secții, istorie și etnografie.

Grav bolnav, moare la 13 iunie 1974 fiind îngropat în satul natal Supurul de Jos. Pentru eternizarea memoriei sale s-a ridicat în anul 1999, în fața casei unde a locuit bustul 8

în bronz, creație a sculptorului sătmărean Cioabanu.

Cred că epitaful cel mai potrivit pentru dascălul și patriotul Ioan Ardeleanu Senior ar fi fost:

„Ca lumina cea aprinsă
Ce se pierde luminând
Ți-ai jertfit a ta viață
Altora știința dând.”

Profesor Onac Octavian

Interdisciplinaritatea — provocare pentru dascăli și elevi

Managementul de calitate are, între condițiile de eficiență, abordarea transdisciplinară și interdisciplinară a conținuturilor predate. Derularea în această manieră a lecțiilor stimulează motivația și interesul dascălului și al elevilor de a se implica și de a participa.

Structura lecției este stabilită prin îmbinarea metodelor activ-participative, a tehnicilor de învățare specifice vârstei, a resurselor de spațiu și timp, precum și a materialelor didactice care susțin valorificarea cunoștințelor, priceperilor, deprinderilor, care conferă posibilitatea evaluării imediate, continue și secvențiale a dezvoltării personalității elevului.

Se urmărește valorificarea pozitivă a competențelor cognitive, stimularea interesului conform aptitudinilor, experienței personale, capacităților, talentului și structurii emoționale a fiecăruia. Proiectarea și rezolvarea sarcinilor ia în considerare ca indicatori timpurile de inteligență și strategiile metacognitive.

Pe parcursul activității, elevii exersează propriul stil de învățare, devin curioși, cunosc, aplică diverse coduri sau limbaje de comunicare. Este important ca fiecare să participe conform interesului, abilităților și capacităților sale la bunul mers al lecției. Interesul sporit datorită plasării elevilor în contextul socio-cultural, valorizează paternuri comportamentale achiziționate.

Se realizează diferențierea activității didactice. Elevul poate să analizeze, să vizualizeze, să interpreteze, să dea multiple răspunsuri, să găsească soluții proprii sau comune, să descopere limitele unității, dar și relațiile interne și externe ale procesului rezolutiv, să ajungă la metacogniție, să trăiască emoția cunoașterii, să descopere căile de comunicare diversă (eu-eu, eu-ceilalți).

Când alege o strategie didactică, dascălul trebuie să se gândească la scopul ei. În activitățile organizate transdisciplinar se recomandă următoarele metode:

<p>Învățarea prin cooperare</p> <ul style="list-style-type: none"> - socializarea; - asumarea rolului și a sarcinii; - interacțiunea și interdependența; - managementul comunicării, al timpului, al resurselor; 	<ul style="list-style-type: none"> - sarcina cognitivă e comună, dar stilul este personal; - apare empatia, emoția; - se completează reciproc ideile; - se extinde cunoașterea; - se utilizează creativitatea, apar și alte produse; - produsul este al grupului;
---	---

Jocul de rol - <i>atitudinea față de învățare;</i> - <i>adaptarea, conștientizarea tuturor rolurilor personajelor;</i>	- se conștientizează rolul; se practică empatia; - se selectează aspectele cognitive, emoționale, comportamentale; - apare înțelegerea responsabilităților și a mecanismelor; - se dezvoltă inteligențe multiple (lingvistică, muzicală, logico-matematică, kinestezică etc); - se formează metacogniții;
Eseul argumentativ - <i>exprimarea personală;</i> - <i>o altă atitudine față de calitatea produselor;</i>	- exersează exprimarea personală; - îi ajută să simtă utilitatea lucrurilor; implică argumentarea (descoperirea aspectelor cognitive, emoționale); - presupune documentare; - se prezintă produsul; - se dezvoltă creativitatea;
Învățarea prin dramatizare - <i>exprimarea personală;</i> - <i>experiența interpersonală;</i> - <i>creativitatea; empatia;</i>	- se rezolvă aici, acum subiectul; - se creează spațiul și relațiile mediatice; - se proiectează pe sine în celălalt; - se descarcă emoțional;
Învățarea prin descoperire - <i>argumentarea;</i> - <i>creativitatea;</i> - <i>relațiile interpersonale și intrapersonale;</i>	- implică creația individuală, de grup; - se dezvoltă viziunea în spațiu și timp; - se exersează relațiile intrapersonale, interpersonale și cu mediul; exercițiul de prezentare; - apare motivația; se nasc noi soluții și produse; - se folosește argumentarea și empatia;
Jocul didactic - <i>de introducere;</i> - <i>de exersare;</i> - <i>de completare;</i> - <i>de relaxare...</i>	- stimulează motivația; - produce plăcere și emoții; - ajută în timpul învățării, aplicării și evaluării; - creează atmosfera căutării și găsirii de soluții; - ajută la stabilirea, definitivarea concluziilor;
Proiectul - <i>management; socializare;</i> - <i>documentare, curiozitate;</i> - <i>rigoare și argumentație științifică;</i>	- se realizează individual și în grup; - implică asumarea răspunderii și riscului; - se caută și se dau răspunsuri; - se urmărește calitatea produsului;
Portofoliul - <i>înregistrare;</i> - <i>memorie autobiografică;</i>	- își vede evoluția; - trăiește emoții; - Cine sunt cu? Ce vreau să devin? Cum?

Organizarea conținuturilor în manieră transdisciplinară are impact pozitiv asupra activității elevilor, îi provoacă, îi relaxează, dar le ridică și probleme. Lucrul în echipă, unde elevii își pot alege sarcini și roluri potrivite, sporește încrederea în forțele proprii și în capacitatea de a lua decizii. Crește respectul față de învățare, față de propria persoană, față de ceilalți și față de opiniile lor.

Profesor Angela Negreanu

TEZE TRINITARE

Filozofia e religia mea (3)

Caut consecvent a treia cale în filozofie. Nu se poate separa această cale de „triunghiul forțelor”. Această teorie triunghiulară se bazează pe „Echilibrul între antiteze”. Se urmărește complementaritatea contrariilor. Dacă în dialectică contrariile cu încărcătură opusă se atrag, în psihologie chiar invers, cei ce au aceeași încărcătură se atrag.

Dezavantajul contrariilor e că generează un câmp de forță a negației. De aceea se caută al treilea termen ca „rezultat”, ca „încheiere”.

În locul dualităților himerice sau a celor monstruoase, distructive trebuie să promovăm doctrinele trinitare care au ca punct de plecare în dualitățile corelative, creatoare, naturale și simpatetice. Nu este vorba de clasică: Teză – Antiteză – Sinteză ca la Hegel.

Rezultatul în trinitate „arată înainte”. Deci el nu e succesiv ci simultan. Nu este o soluție dialectică ci una morală. „Binele stă în echilibrul antitezelor”. Nu este nici Trinitatea creștină.

Șacmiran

INFLUENȚA TEMPERATURII ASUPRA CATALAZELOR

Enzimele se produc în mod natural în plante, animale și celulele microbiene și mii de enzime diferite pot fi întâlnite în orice celulă. Pentru că fiecare enzimă are o funcție foarte specifică în celulă și nu se consumă în decursul reacțiilor, sunt necesare doar cantități foarte mici pentru a obține efectul dorit.

Două dintre nenumăratele enzime larg răspândite în celulele vegetale și foarte rezistente la temperatură sunt catalazele și peroxidazele. Deși peroxidazele sunt mai stabile la încălzire decât catalazele, activitatea ambelor enzime a fost folosită pentru a monitoriza adecvarea metodelor de activare și dezactivarea a enzimelor înainte de a fi congelate. Dacă amândouă sunt inactivate se poate presupune că pot fi inactivate și alte enzime care produc datorită alterării lor distrugerii ale texturii sau apariția unor arome nedorite.

Timpul necesar pentru distrugerea catalazelor și peroxidazelor prin încălzire depinde de mărimea fructelor, respectiv legumelor, de modul de încălzire, temperatura la care încălzim și pH-ul apei. Dacă catalazele nu sunt inactivate înainte de congelarea unui produs, denaturarea enzimei va continua iar produsul final poate fi afectat de prezența unor mirosuri sau gusturi neplăcute.

Experimentul din această lucrare va ilustra că pe măsură ce o legumă bogată în catalaze, de exemplu cartoful, este încălzit își pierde din ce în ce mai mult activitatea. Prezența acestei enzime poate fi urmărită prin proprietatea ei de a transforma apa

oxigenată în apă și oxigen. Pe măsură ce se degajă oxigen, un disc de hârtie se va ridica în eprubetă. Pe măsură ce catalazele sunt inactivate, se degajă mai puțin oxigen și ascensiunea discului din hârtie încetinește corespunzător.

Bibliografie:

1. Ion Sandu, Dr. Paul Atyim, Irina Crina Anca Sandu, "Complemente de Biochimie", Editura Dacia, Cluj-Napoca, 2002
2. C.D.Nenițescu, "Chimie organică", vol III, Editura Didactică și Pedagogică, București, 1980

Bianca Boroș , Mădălina Florina Dragomir
Clasa a X a A

Prof. îndrumător Buzea Gabriela Ramona

Numerele

După afirmația lui Pitagora conform căreia „totul este aranjat în acord cu numerele” și cea a lui Aristotel că ele sunt „originea și substanța tuturor lucrurilor”, cifrele pot fi considerate în ansamblu ca factori care organizează și reglează Universul. Cu toate că fiecare cifră își are semnificația proprie, în cultura occidentală, numerele de la 1 la 10 sunt considerate baza simbolismului numerologic, pe când tradiția orientală accentuează semnificația primelor douăsprezece numere. Putem spune că numerele dețin cheia secretelor universului și că posedă puteri magice. Deși au avut o mare însemnătate încă dinaintea perioadei antice grecești, sistemele de credință ezoterică (**alchimia** și **cabala**) au pus accent pe puterile lor oculte deja din timpul lui Pitagora. În interpretare generală, numerele pare sunt feminine, negative și pasive, pe când numerele impare sunt masculine, pozitive și active. Cu cât numărul este mai mare, cu atât și semnificația sa este mai complexă, pentru că adunarea sau înmulțirea numerelor primare acumulează și intensifică însemnătatea lor individuală. Azi, numerele sunt folosite în onomastică, un sistem de ghiciri în care se folosește echivalentul numeric al literelor din numele persoanelor pentru care se face predicția și în interpretare numerologică.

0 Zero este numărul potențial. Este cifra de la care cresc toate numerele. Semnificația sa este subtilizată de similitudinea formei cu „sămânța”, **oul** și **uterul** ale căror importanță primordială se regăsește în fertilitate. Deoarece forma ei seamănă cu un cerc, zero simbolizează eternitatea. Mai poate semnifica și inexistența și moartea datorită valorii sale numerice.

1 La fel ca prima literă a alfabetului, cum ar fi grecescul alfa, simbolizează începuturile și creația, și cifra unu este numărul genezei. Ca punct central mistic, este nu-

meralul puterii creatoare sau al zeității supreme și în felul acesta un simbol al unității, totalității și iluminării. Poate să reprezinte și silueta omului. În terminologia modernă, expresia „numărul unu” se referă la importanța unei persoane ca individ. În cabalism, cifra unu, sephira **Keter** (Coroana) reprezintă inspirație. Nu există număr în care unitatea să nu se găsească

2 În asocierea sa cu **linia** care are două capete, cifra doi (binară) reprezintă atât echilibrul, cât și trecerea timpului. Sistemul chinezesc de numerotație este bazat pe această cifră, deoarece în credința taoistă cosmosul este alcătuit din două forțe – **yin** și **yang** – care, deși opuse una alteia, sunt complementare. Așadar, binara reprezintă cele două sexe, cu toate că în credința populară chinezească poate însemna o viață ușoară. În credința ezoterică numărul doi este un simbol ambivalent de dualitate, întrupat în **Androgynul** alchimic (**Hermes** sau **Mercur**) în semnul zodiacal al **Gemenilor** și în cele două capete ale zeului roman **Ianus**. Ambele părți trebuie să fie echilibrate perfect în scopul stabilirii armoniei. În concepția pitagoreică binarul este prima cifră a principiului feminin. Ca și **Hokhmah**, safira cabalistică, doi simbolizează înțelepciune.

3 Cifra trei (ternară) împărtășește semnificația **triunghiului**. Este o totalitate în sine care reprezintă toate aspectele creației constituind prin urmare un simbol al **trinităților** sfinte cum sunt cele ale creștinismului și hinduismului. Are semnificație cosmică ca triadă taoistă om, pământ și cer, și în majoritatea tradițiilor reprezintă lumea cealaltă – iadul, pământul și cerurile – nașterea, viața și moartea; trecutul, prezentul și viitorul sau mintea, trupul și spiritul. Trei este numărul de bază masculin, dar deoarece combină și împacă numerele unu (reprezentând divinitatea) și doi (dualitatea), poate simboliza de asemenea și sufletul. În credința tradițională chinezească,

cifra trei (san) este legată de nașterea copiilor și este numărul care corespunde sfârșiturilor. Pentru cabaliști, a treia sefiră a **Copacului vieții**, **Binah** (Inteligența) însemna vitalitate și inteligență.

4 Simbolismul numeralului patru (cuaternar) corespunde **pătratului**. Din acest motiv, patru este simbolul ordinii, al raționamentului și al simetriei și reprezintă cuaternare cum ar fi direcțiile cardinale, **anotimpurile**, elementele și fazele **lunii**. Asemeni pătratului, cuaternarul este o cifră solidă, stabilă, a cărei soliditate o reprezintă atât **pământul**, cât și **corpul uman** cu cele patru membre. Ca și **Hesed** (Mila) în sefirotul cabalistic, patru reprezintă puterea dăătoare de viață.

5 După Pitagora, cifra cinci este cifra omului, acesta având câte cinci degete la mâini și la picioare, cinci simțuri și un corp care are patru membre, cap și poate fi împărțit în cinci părți. Grecii antici au identificat cinci elemente care alcătuiesc omul: corpul său, sufletul, **psihicul**, inteligența și spiritul divin. Cifra cinci este în relație cu pentagrama și „cifra de aur” sau „proporția divină” care este considerată creatoare armoniei arhitecturale. În cabală, **Copacul vieții** sefirotic conține cinci numere primare semnificative, deoarece sunt divizibile doar cu ele însele și cu cifra unu; **Pecharad** (Justiția), a cincea sefiră, înseamnă îndatorire și forță. La fel și în hinduism cifra cinci este simbolică, reprezentând cele cinci elemente, **focul**, **aerul**, **pământul**, **apa** și **eterul** (chintesența) și constituie un simbol al vieții. Deoarece combină cifrele doi (**yin**) și trei (**yang**) în China, wu (cinci) aduce noroc. Acest lucru se reflectă în cele cinci bunăstări: fericirea, longevitatea, bucuria, sănătatea și bogăția.

6 Numărul șase semnifică armonia universală, stabilitatea și echilibrul, așa cum este reflectat în corelația cu hexagonul și cu pecetea lui Solomon (sau **Steaua lui**

David), care combină uniunea triumfurilor de foc și de apă. Șase este privit ca cifră a frumuseții și uniunii în Kabbalah și este reprezentat de *Tiferet*, a șasea sefiră. În China, șase înseamnă longevitate și putere cerească. În credința creștină, totuși cifra șase este ambivalent: este sfântă pentru că Dumnezeu a creat lumea în șase zile, dar Apocalipsul Sf. Ioan o identifică ca cifra diavolului și spune că Anticristul poartă numărul 666. În simbolismul modern, aruncarea unui șase în jocul cu zaruri reprezintă victorie.

7 Deoarece numărul șapte (septenar) combină ternarul și cuaternarul – raial sau divinitatea și pământul sau omenirea – unifică macrocosmosul și microcosmosul și semnifică ordinea cosmică. În Biblie, septenarul reprezintă totalitatea și guvernează timpul și spațiul. Cele șapte „planete” (**Soarele, Luna, Venus, Mercur, Marte, Jupiter și Saturn**) reprezentau cândva puterile divinității și naturii, guvernau cele șapte zile ale săptămânii și simbolizau cele șapte ceruri prin care trebuia să treacă înainte de a obține viața eternă. Șapte are o importanță particulară în iudaism: **menorah** are șapte ramuri, Anul Nou începe în luna a șaptea, iar Anul Sabatului are loc tot la șapte ani. În tradiția creștină este ambivalent pentru că este numărul comun al semnelor și virtuților cardinale și semnifică răzbușnarea. În credința budistă există șapte embleme ale lui **Buddha**. În Egiptul antic, septenarul era simbolul vieții veșnice; existau șapte zei ai luminii și șapte ai întunericului. Musulmanii cred că există șapte ceruri (la fel evreii și budiștii) și șapte iaduri, șapte tărâmurii, șapte porți spre paradis și șapte profeți, în timp ce pelerinul islamic trebuie să vadă de șapte ori Ka'aba și Mecca. Septenarul este numărul terarbiilor, deoarece **curcubeul** are șapte culori și există șapte note muzicale. În China qi (șapte) este simbolul femeii. Pentru cabaliști, a șaptea sefiră, *Nezah*, (Hotărârea) reprezintă victorie. Dar este socotit și cifra fatidică.

8 Asemeni cifrei patru, și deoarece combină pătratul terestru și cercul etern (octonarul) este considerat a fi un agent al legii universale. Este ilustrat în roata budistă cu opt spițe din **Dharma Chakra**, cele opt petale ale Lotusului, cele opt simboluri de bun augur și în cele opt căi ale taoismului. În Japonia este numărul măreției. Octonarul este important și în hindusim, unde unii din zei, inclusiv Vishnu sunt adesea reprezentați ca având opt brațe. **Mandalele** indiene care sunt bazate pe multiplii lui opt reprezintă reflecția lumii cerești pe pământ. În sefirotul cabalistic *Hod* (Splendoarea) reprezintă și legea cosmică. Octonarul este asociat cu renașterea pentru că este suma numerelor unu (divinitatea), trei (sufletul) și patru (trupul). Din acest motiv cristelnițele de botez creștine au formă octogonală. Opt este și numărul celui inițiat, trecut prin cele șapte etape de încercare sau prin cele șapte ceruri pentru a ajunge la al optulea plan, cel al perfecțiunii. În credința chineză, opt este cifra perfecțiunii.

9 Cifra nouă reprezintă triplicarea celor trei lumi și a corpului, intelectului și sufletului. Din acest motiv simbolizează veșnicia, desăvârșirea și incoruptibilitatea. Corelația cifrei cu **cercul, triunghiul și pătratul** subliniază în continuare puterea de sintetizare. În creștinism, acest numeral reprezintă armonie și perfecțiune divină și este numărul sacru pentru **Fecioara Maria**. În credința ebraică, nouă era numărul adevărului, în timp ce *Yesod* (Victoria) – a nouă cifră a sefirotului cabalistic – înseamnă putere. Jiu (nouă) este numărul eternității în tradiția chineză și un număr ceresc a cărui importanță le copleșează pe celelalte. **Mandalele** indiene bazate pe multiplicările lui nouă simbolizează **Universul**.

10 Prin combinarea numerelor unu și zero – reprezentând divinitatea, respectiv puterea – cifra zece (decada) semnifică desăvârșirea spirituală și in-

toarcerea la unitate. În sistemele zecimale, cifra zece simbolizează punctul pentru un început nou. Deoarece conține toate numerele precedente, este și un numeral cosmic. În multe tradiții, inclusiv în cea orientală, decada este cifra perfecțiunii, iar tetrakis – ul lui Pitagora ce combină numerele una, doi, trei și patru era privit ca cifră a puterii misterioase divine. Sefiroticul **Copac al vieții** din Cabala a fost constituit din zece sefire reprezentând împreună unitatea în care *Malkhut* (Regatul) – a zecea sefiră – simbolizează în sine gândirea și acțiunea. Numele ebraice al decadei este sefirot.

13 În lumea occidentală treisprezece reprezintă moartea și după tradiție este cea mai ghinionistă cifră – producând chiar panică în rândul orelor ce suferă de triskaidekafobie (cuvântul grecesc care determină teama de acest număr). Explicația convențională a acestei reputații vine din creștinism: la Cina cea de Taină au fost prezenți treisprezece oameni (Hristos și cei doisprezece apostoli). În Franța, numărul treisprezece este cunoscut ca *le point de Judas* și nu se referă doar la trădarea lui Iuda, ci la faptul că a fost primul care s-a ridicat de la masă și primul care a murit. În mitologia scandinavă se zice că doisprezece zei au făcut un banchet în Valhalla; când a apărut cel de-al treisprezecelea, Loki (zeul creator de neazuri), zeul cel „bun”, Baldur, a murit. Litera „m”, a treisprezecea literă din alfabetul ebraic aducea ghinion pentru că în cuvântul *mem*, moarte în limba ebraică, se găsește de o parte și de alta a literei „e”. Astăzi numerele caselor sau al etajelor sunt frecvent eufemizate cum ar fi 12 și jumătate, 12 A, în timp ce ziua de vineri 13 este zi prevestitoare de rele. Cifra treisprezece este considerată sfântă în unele tradiții amerindiene în timp ce în Grecia antică numărul treisprezece îl reprezenta pe **Zeus**, al treisprezecelea și cel mai puternic zeu. Calendarul aztec a fost împărțit în perioade de câte treisprezece zile.

Iubește ca un poet

Uneori poeții sunt considerați niște risipitori de viață,
De iluzii, sentimente și speranțe.
Dar ce e mai sublim decât să iubești ca un poet,
Să dai totul pentru acea clipă de plăcere,
Pentru acea clipă de iubire
Fără bariere și restricții ?
Iubește ca un poet...
Simte ca un poet...

Poetul poate zbura,
Poetul poate cânta
Chiar și când inima-i plânge.
Cine nu și-ar dori să pășească în această lume,
Fără griji, fără nevoi
Unde la capătul zilei pline de trudeală
Intri în lumea nopții misterioasă ;
Unde dragostea ,pasiunea sunt singurele elemente necesare supraviețuirii
Pentru următoarea zi.
Dar de cele mai multe ori viața unui poet e tristă...
Religia le condamnă libertatea
Încercând să-i încătușeze cu lanțurile învățăturii.
Dar ei sunt mai învățați decât toți
În arta iubirii
Ce religia o propovăduiește.
Cu toate acestea viața lor e plină
Cu de toate :
Dezamăgiri și împliniri...
Viața lor e plină de viață...

*Vezentan Paula
cls. a XII-a F*

Schimbare

Ce ironie să privești același loc
Schimbat de anii trecători ca într-un joc.
Să stai tăcut, nedumerit, cu gândul foc.
Același tu, același zâmbet, dar alți ochi.

Cât de naiv și optimist privești acum,
Fiindcă-n față e doar soare, nu și fum.
Se închid uși, se-nalță ziduri, dar un drum
Ți-arata calea prin ferestrele de scrum..

Ce minunat este să fugi spre alte lumi,
Să poți visa, să poți să zbori și să aduni
Magia-ntreagă a vastelor minuni
Pline de versurile marilor "nebuni".

Ce ironie să revii la acest loc,
Să îl admiri și să îți amintești un joc
Pe care timpul îl juca mereu cu foc...
Acum alt înger, dar aceeași ochi...

*Copil Lorena,
cls. a IX-a D*

REGRET

Stau și mă gândesc...
De ce tocmai eu am fost ales
Să sufăr și să plâng
Și nicăieri n-ajung?
Măcar dacă aș ști că undeva
Poate va fi cineva,
Care mă va învăța să uit...
Sunt prins între trecut și nemurire;
Nu vreau nimic...nimic să știu de nimeni...
O umbră pe calea aurie vreau să fiu
Și chiar de sunt mai mult, nu vreau să știu
De calea mea cea crudă, ruginită...
O umbră doar..., o umbră rătăcită.
În ea mă regăsesc mereu,
Mereu, acolo, mereu același Eu...
Când văd lumea de astăzi pot să spun,
De lumea cea de mâine se va alege scrum
Și orice lacrimă vărsată,
Va fi uitată și uscată...
Căci nimănui nu-i pasă
De ceea ce există.
Ei se gândesc mereu
La o lume înnoită,
O lume ce nu o aștept,
Și spun, regret...

*Cătălin Batky,
clasa a XI-a B*

Un fel de om...

Un fel de...om
 Sau doar o umbra veche
 Ce-și căuta destinul
 În apus ??
 S-a dus.
 Era un om sau umbra-i
 Ce nu avea nimic mai mult
 De spus.

Dar pare că se-ntoarce.
 Mă salută
 Și fruntea mi-o sărută
 Întristat.
 Apoi se duce iarăși
 În depărtări tăcute
 În căutarea altor inimi
 Care bat...

Sunt ca un fel de...om
 Sau poate umbra-mi
 Sau poate umbra sufletului meu.
 Știu eu ?
 Sunt doar o vorba
 Ce moare și se naște
 Mai mereu.

Un fel de noapte calmă
 Se-așează lin pe gene
 Și cerne
 Cuvinte de pământ.
 Și parca îmi șoptește
 Ca n-am știut o viață
 Cine sunt.

Credeam că sunt un zâmbet
 Sau poate o rafală
 Sau doar un cântec simplu,
 Monoton
 Și azi îmi spune noaptea
 Prin vorbele-i de ceară
 Că sunt un fel de...ah !
 Un fel de om...

Copil Lorena,
cls. a IX-a D

NOAPTE...

Privesc amurgul liniștit,
 Și luna care-ncet se-arată.
 De vlagă sunt secătuit
 Și doar oftez...A fost odată.

Deasupra-i mare de lumini,
 Plutesc în atmosfera tristă,
 În zare e miros de crin
 Și clipe ce nu mai există.

Încerc să potrivesc un vers,
 Ca să-mi exprim melancolia,
 Dar în zadar...Căci nu găsesc...
 A dispărut euforia.

Sunt nopți în care mă visez,
 În depărtare...exilat
 Și cu ochi umezi, reflectez
 La ceea ce nu am uitat.

O clipă-mi amintesc de toate,
 Mă amăgesc c-au să revină,
 Și stau așa, noapte de noapte,
 Cântându-mi greieri în surdină.

Cătălin Batky,
clasa a XI-a B

Purice de tuș

Sunt un purice de tuș
 ce tipărește visare
 și'n spinare
 îmi duc dorul de iubiri imaginare
 și de basme, printre care
 multe semne de'ntrebare...

Sunt un purice de tuș,
 ars de razele de soare.
 Trebuia să am culoare,
 dar se pare
 că nu am avut răbdare;
 am fugit atât de tare
 încât mi'am uitat culoarea pe cărare.

Sunt un purice de tuș..
 Tipăresc povești absurde
 pentru existențe surde
 și adaug și nuanțe
 de speranțe
 pentru cititorii care
 au uitat de aripioare.
 Și am pentru fiecare
 povești dulci, povești amare,
 sufletul lor să tresare.
 (cine'l are..)

Dar, în fine..
 Sunt prea multe despre mine..
 Mmm...să mă gândesc mai bine...
 Sunt puține.. prea puține.

Sunt un purice de tuș.
 Metaforizat se pare.
 Sunt un suflet. Unul care
 E mărunț comparativ
 Cu aceasta lume mare
 Ce permite
 Altor vietăți murdare
 Să se'agite.

Sunt un purice de tuș
 Azvârlit în colț de lume
 Fără chip și fără nume...
 Obosit de'atâta zgomot, tac...
 și scriu povești absurde
 pentru existențe surde.

Copil Lorena,
cls. a IX-a D

Nimic

Nimic. Tăcere.
Vise ce zboară.
Pustiu. Adiere.
Și o seara.

Un vid. Un nor.
Speranțe poznașe.
Un joc. Un zbor.
Idei drăgălașe.

Nimic. Fantasme.
Cuvinte dure.
Nimic. Doar basme.
Iluzii pure...

Copil Lorena,
cls. a IX-a D

VIITOR...

Pe strada lungă și pustie,
Lângă o poartă grea de fier,
Se-arat-o umbră străvezie,
Cu ochii mari, privind spre cer.

Cu păr cărunt, pielea zbârcită,
Mâini tremurânde-mpreunează,
Oftând cu greu și obosită
Rostește-o rugăciune și visează...

Ea cere pace ș-alinare,
Imploră Cerul s-o asculte,
Cu greu mai face-o închinare,
Tot cu speranța-n cele sfinte.

Încearcă să privească-n față,
În lungul străzii, dar nu poate,
Ci doar visează l-altă viață,
Fără s-observe că e noapte...

Dispare și plutește-n zare,
Cu un surâs pe buze, fericită.
Cerul i-a dat iar ascultare
Și-acum se duce...împlinită.

Cătălin Batky,
clasa a XI-a B

Apusul

Apusul plânge. Trecător,
Se pierde-n întuneric.
Basmel-i de nemuritor
Creează-un vis feeric.

Apusul tace. Întristat,
Aleargă înspre noapte.
Mai are mult de alergat,
Dar merge mai departe.

Apusul moare rățăcit
Într-un joc de cuvinte.
Noaptea mi l-a acoperit
Și lipsa i se simte.

Copil Lorena,
cls. a IX-a D

VREMURI

Un vers, un cântec, o poveste,
Poet pierdut în amintiri...
Lipsit de gânduri și de veste,
Un suflet fără de simțiri...

O inimă rece de gheață,
O mână veșnic ea scriind,
Poet, erou lipsit de viață
Pe-o foaie veche mângăind...

Trec anii, trec și el dispare.
Trec secole...va fi uitat,
Doar scrisul lui va mai rămâne...
Cuvântul care l-a gravat...

O, vremuri dulci și de demult!
O, timpuri vechi, ceasuri uitate,
Voci ce vorbesc de sub pământ,
Vă cheamă să vă-ntoarceți iar, cu rugi
nenumărate...

Cătălin Batky,
clasa a XI-a B

Înviere

În văzduhul mohorât,
Aburi se ridică,
Camuflând o dorință
Un vis de natură așteptat.

Pământul e o paletă de culori,
Iar izvorul ce-l împânzește
Împreună cu aburul des,
Creează un colaj pe două planuri,
Care se contrastă
Mușcând din cer și ape.

Pământul sfârâie
Sub ploaia răcoroasă,
Iar încet, încet,
Pete de viață
Se ivesc pe sub linia văzduhului,
Creând o minune înfloritoare,
O călătorie prin timp,
O călătorie prin geamănul paradisiului.

Vezentan Paula
cls. a XII-a F

Ce e...?

Ce e paradisul
Fără îngerii din nori??
Ce e necuprinsul
Fără șoapte, fără flori ??
Ce e lumea asta
Fără zâmbete și ploi ??
Ce e mintea noastră
Fără visele din noi ??

Un nimic imens,
Aruncat în albe zări.
Un gol mare, șters,
Rătăcit printre cărări.
Un gând muritor
Fără speranțe și joc.
Moarte într-un zbor
Prin rafalele de foc...

Ce este poetul
Fără lumea sa de vis ??
Copil ce-n secretul
Lumii-ntregi rămâne stins...

Copil Lorena,
cls. a IX-a D

EU!

Probabil ca majoritatea oamenilor de pe glob mă găsesc într-un moment culminant din viața mea, unde tot ce era mai rău s-a intersectat la răscrucea vieții mele....

În momentele mele de extaz mă plimbam cu corabia imaginației prin gândurile mele de nebună, prin esența sufletului de muritoare și, la razele dimineții mă chinuiam să nu deschid ochii...dar netrăirile de ieri m-au întors spre malul realității. Trezindu-mă am zis...revin poate mâine, ajung poate joi...Dragă imaginație nu îți cer să ascunzi moartea din sufletul meu prezentă azi,nimic nu îl poate trezi azi...nici râsete,nici lacrimi...

Uneori tânjesc după copila din trecut care nu știa nimic, se pierdea adânc în imaginația vie...azi mă pierd în imaginația plină de moarte...

Mai vizitez locurile copilăriei, pădurea,câmpul gol, tufișurile, cuptorul vechi ce sta să se dărâme...și strig numele copilei ce a murit odată cu ieșirea în lumea putrezită și plină de duhoare de păcat...Ecolul meu se întoarce...dar ea nu...Mi-e dor de mine, de mine însămi...de nimeni altcineva, căci în fiecare om pe care îl cunosc zace setea de a ucide frumosul...fiecare om a ucis puțin câte puțin copila din mine...chiar și eu m-am ucis pe mine...De la moartea acelei copile ce eram, imaginația mea e una a morții...una tristă....da, aceasta sunt EU !O criptă a copilei ce am fost, în mine port cenușa de ieri....

Vezentan Paula
cls. a XII-a F

Apus de înger

Aripi, lumină, scâncet...
Toate se aud încet,
Toate se petrec în cerc.
O aripă străpunsă,
Sânge albit de lumină.
O inimă îndeajuns,
Să iubească o lume.

Cobori încet, spre flăcări.
Arzi înmiresmat
Precum un înger.
Strigătul tău e ca harpa
Blând și înălțător.
Inima ta e ca oceanul
Adânc și încăpător.

Buzele însângerate
Le mai sărut o dată
În timp ce flăcări te îmbracă.
Mâna palidă ți-o las,
Încet, încet,
Infernul te înconjoară,
Iar ura te omoară.

Înger în infern
Suferi-vei etern...

*Vezentan Paula
cls. a XII-a F*

Enigmă

Era dimineață
Și era ploaie...
În patul plin de amorțală
Mă pierdeam în ochii tăi.

În ochii tăi caut răspunsuri
Ce în cuvinte nu pot fi zise,
În ei pot să văd flacăra pasiunii,
În adâncimea lor pot să îți citesc
tristețea.
Ei sunt drumul spre sufletul tău.

Flacăra din ochii tăi
Ar putea arde întreaga-mi inimă.
Lasă-ți sufletul să se îmbăieze
În frumusețea lui de copil.

Privesc în intensitatea culorii lor...
Tot ce ai vrea să îmi spui
Stă ascuns în ochii tăi căprui.
Mi-ar plăcea să pășesc în lumea,
Ce ochii tăi o reflectă.
În ochii tăi pot vedea simplitatea și
frumusețea sufletului tău.
În ochii tăi stă secretul dorului
meu...

*Vezentan Paula
cls. a XII-a F*

Un trup...și un suflet...

Am nevoie de cuvinte ca să pot spune ceea ce simt, ca să mă exteriorizez din trupul ce mi-a fost dat. Sunt adăpostită într-un trup pământesc șlefuit de trecerea timpului, într-un trup de femeie, dar sufletul din mine simte nevoia de lumină, simte nevoia de a vorbi, și cum altfel pot decât prin cuvinte...

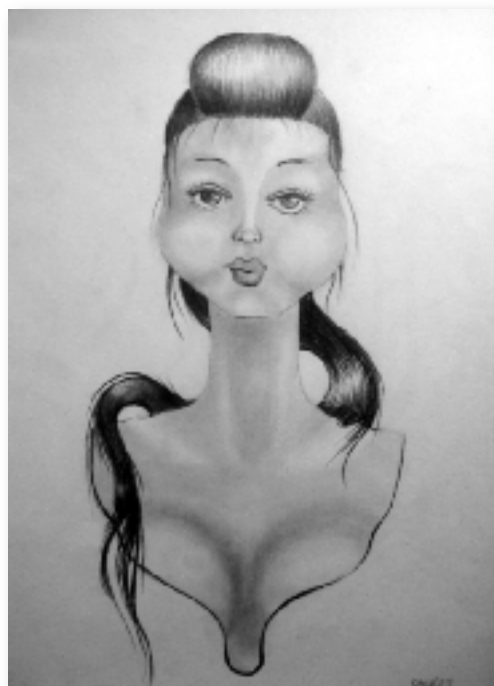
Respir un aer proaspăt de primăvară, văd cum trec trupuri, uneori pline de goliciune, alteori pline de gânduri lumești, dar nici unul cu un gând luminat, aparte, un gând care să nu fie banal. Uneori simt că mai am un trup, un trup al sufletului, și îmi vine să strig : Vindecă-mi trupul ! vindecă-mi trupul sufletului prin lumina sufletului tău, care sunt ochii. Simt cum încet, încet trupul crește din mine și rămâne doar o cenușă a timpului care se va risipi la următorul vânt...

De mică am fost învățată că am fost creați din iubire, dar ajungând la o vârstă am mai învățat că, deși creați din iubire, uneori răspândim ură...otravă letală pentru sufletul celui ce o răspândește...oricum ar fi e greu să trăiești și dacă iubești, poate e cel mai greu mod de a trăi...iubind...mai ales cele ascunse ție...Dar asta este una dintre pietrele din zidul vieții, un zid foarte înalt și greu de urcat. E greu să fii om, dar e mai bine decât să fii altceva. Odată vrând să ies din trup m-am prăbușit din nou în mine, de atunci nu am mai izbutit a încerca să ies din acest trup...sunt poate mai în siguranță așa...dacă rămân în el, în trupul meu...un ambalaj decorat ce ademenește pe ceilalți ca mine, adică pe cei ce sunt oameni. E incredibilă natura trupului, e fascinantă clipa când două trupuri de sex opus se ating creând scânteii și combinații chimice uluitoare, care leagă două persoane, dar fără de care nu ar fi viața la fel de gustoasă în amarul ce ni-l oferă. Trupul strigă practic să fie iubit, un strigăt perceput doar de trupul altora care fie rămân indiferenți, fie răspund strigătului...Oricum ar fi, având un trup care la un moment dat nu va deveni nimic altceva decât un leș, face parte

din viață, e o condiție esențială ca să participi la acest spectacol care se numește viață, să ai un trup, să ai un suflet care este practic ceea ce te va reprezenta în viață , nu vreau să îi zic creier deoarece și creierul e o materie, face parte din trup și se pierde odată cu el, vreau să cred că suntem speciali prin acel ceva, care este sufletul. Uneori acest suflet este tăiat de lama trupului, ajungând să nu mai existe în același mod ca și în alții, ajungând să fie doar o bucată de carne în care sunt tipărite toate greutatea acestui spectacol fără sfârșit pentru omenire. Fără suflet nu am fi altceva decât niște manechine de plastic expuse în vitrina vieții, dar care nu vor fi admirate de către trecători, de către alte trupuri care au suflet. Sufletul se luptă adeseori cu trupul în care este închis, o luptă chinuitoare.

Sincer nu știu de ce am scris aceste rânduri fără rost, fără sens, dar am simțit nevoia să mă exteriorizez puțin...poate de aceea, ca să îmi aduc aminte ce sunt de fapt...un trup...cu un suflet în el.

*Vezentan Paula
cls. a XII-a F*

Bun venit acasă (fragmente)

Cap. 3: Amintiri

A doua zi, de dimineața, mama rămase șocată când văzuse unde dormisem. M-am trezit din cauza luminii și primul lucru pe care l-am observat când mi-am deschis ochii, au fost lacrimile mamei. A ieșit din cameră închizând ușa în urma ei. Probabil credea că mai dormim. De fapt, Alex încă mai dormea. M-am ridicat și am urmat-o în bucătărie.

- Neața, mamă! Am spus cu vocea somnoroasă și răgușită.

- Neața, scumpo! Vocea-i tremura și încerca să-și ascundă lacrimile, care încă-și făceau apariția pe fața ei.

.....

- M-am tot gândit la Alex și la motivul pentru care se comporta așa frumos cu mine....Apoi am mers să-mi cer scuze de la el.

- Scuze? Ce-ai mai făcut de data asta? Era surprinsă, însă amuzamentul din vocea ei mă făcu să chicotesc.

- Mda....scuze, pentru că ieri când am venit de la film am țipat la el.

Mama-mi aruncă o privire plină de mirare.

- Da, mamă, voia să-mi facă lipeala cu un coleg de-al lui, iar mie nu-mi place să se bage cineva în treburile mele...Oricum mi-am cerut iertare aseară, și am discutat despre schimbarea lui bruscă, și ne-am strâns în brațe și am ras....Am chicotit la amintirea seriei ce trecuse.

- Mă bucur, că până la urma v-ați împăcat!

.....

- Mamă, pot să te întreb ceva? Îmi răspunse cu o mișcare afirmativă a capului, așa că, am continuat....Ce făceai azi dimineața în camera lui Alex?

- Am fost să vă chem la micul dejun. Prima dată am mers în camera ta, dar nu te-am găsit acolo și m-am grăbit la camera lui Alex, să-l întreb dacă știe unde ești. Când am

deschis ușa, te-am văzut acolo, cuibărita lângă fratele tău.... Medită vreo 20 de secunde, apoi începu din nou să mănânce. Dar tu, de ce te-ai trezit?

- Păi, m-a trezit lumina de pe hol, atunci când ai deschis ușa. Nu am mai putut să adorm și am venit aici. Urmă din nou un moment de liniște.

- Mamă, când m-am trezit am văzut că aveai lacrimi în ochi! S-a întâmplat ceva?

- Nu, luly! Doar că, am crezut că.... ai fugit de acasă, și când te-am văzut acolo cuibărită lângă Alex mi-am amintit cum ați fost mici, și cum mai dormeați împreună când eram la țară.....Toate astea m-au făcut să scap câteva lacrimi.

- Și Alex și-a amintit de asta aseară.....Acum totul va fi așa cum trebuia să fie de multă vreme!

Eram fericită. Toate își reveneau încet. Am continuat să facem planuri cu mama, apoi s-au trezit tata și Alex și au venit și ei la micul dejun. În acea zi toate au decurs mai mult decât perfect.

Tot weekend-ul fusese liniștit. Vorbisem cu Lavi la telefon și în curând tanti Doina urma să iasă din spital. Nu mă certasem tot weekend-ul cu Alex, iar ai mei erau mulțumiți de noi.

Timpul trecu foarte repede. 4 luni trecură pe neașteptate și pe nesimțite. Mai erau 2 zile până la Crăciun și încă nu-i cumpărasem tatei cadou. Vorbisem cu Alex în urmă cu o săptămâna despre asta, dar probabil uitase, pentru ca nu a mai amintit nimic de atunci.

Fusesem cu mama la ultimele cumpărături. Era foarte rece afară pentru ca ninsese. Zăpada era foarte multă și foarte proaspătă. După ce ne-am întors acasă, când eram gata să intram în bloc am fost întâmpinate cu 2 bulgări imenși.

- Bună fetelor! Ce ziceți de o băița?

- Alex, nu mai ești copil mic! Încetează! Tonul meu hotărât îl făcu să râdă.

- Sis, ești copil, doar dacă te simți ca unul....hai, nu o să mori dacă te joci puțin în zăpadă.

- Du-te, scumpo! Dă-i o lecție acestui copilaș! Tonul mamei mele era sarcastic și amuzant în același timp.

- Ești sigura că poți duce astea înăuntru?

- Da! Acum, du-te! Învață-l minte!

Fără să mai stau mult pe gânduri am plecat. Deși aveam 17, respectiv 19 ani, ne-am comportat ca niște copii de 7 și 9 ani. Ne-am bătut cu bulgări, apoi am făcut ingerași în zăpadă și un om de zăpadă uriaș. Ne simțeam atât de bine, încât ne-a părut rău că frigul puse stăpânire pe noi.

Când am intrat în casa, aproape mă izbisem de căldura mare. După ce-mi lăsasem ghetele și geaca pe cuier, am mers în salon, unde tata aranja totul cu maximă precizie. Și a făcut o treabă excelentă, pentru că pe mine m-a surprins total.

Lângă ușile imense ale balconului era bradul, împodobit în roșu și auriu. Era imens și fusese primul lucru care mă lăsă fără cuvinte. Pe dulap erau diferite figurine cu îngeruși, moși de Crăciun și oameni de zăpadă, iar pe măsută se afla o farfurie plină cu fursecuri.

- Hei, copiii! Ce părere aveți? Vocea tatei era atât de încântată încât mă făcu să zâmbesc de bucurie.

- Bravo, tată! Deși să știi că lipsesc multe din lucrurile de anul trecut!

Vocea lui Alex nu păru la fel de încântată. Și fața lui rămase la fel de pasivă ca și cum i-ai spune: „Hello, nu există Moș Crăciun!”

- Ce-i cu tine? Locul asta-i impresionant! eram așa încântată, că aproape cântam de bucurie.

De Crăciun și de Paște obișnuiam să plec la bunici. Îmi plăcea mai mult acolo, pentru că buna îmi făcea toate mâncărurile prefe-

rate iar bunul mă ajuta să împodobesc locul după bunul meu plac. Primeam cadouri drăguțe, făcute de mână. Eram fericită cu ei.

Anul acesta am hotărât să rămân acasă și să petrec cu ai mei Sărbătorile, ca o familie adevărată, dar parcă Alex vroia să strice totul.

- Ce-a fost aia? L-am întrebat furioasă.

- Am vrut să-l necăjesc un pic, ca atunci când va primi cadoul de la noi să fie surprins.

Se îndreptă spre dulapul lui în care, surprinzător, era ordine. Din unul din sertare scoase o cutie gigantică. O puse pe pat și când o desfăcu nu m-am putut abține să nu zâmbesc.

- Îți place? Era așa de încântat și entuziasmat, că mă făcu nerăbdătoare.

- Te-ai întrecut pe tine însuși! să cumperi întreaga scenă a Nașterii Domnului, a fost o idee genială!

Înainte să mai adauge ceva, eu deja ieșisem, și mă îndreptam către camera mea. Nu am fost deloc surprinsă să văd și pe ușa mea o șosetuță ca a fratelui meu, doar că avea pe ea numele meu.

Varga Cristina
clasa a X-a F

Cosmosul

Universal de dincolo

Astronomia și astrologia fascinează omul încercând să dea sens poziției acestuia într-un microcosmos al macrocosmosului universal. Când este așezat în fața vastului spațiu – a galaxiei noastre, a Soarelui, a stelelor, a Lunii, a planetelor și a infinitului – semnificația omului pare infimă. Din perioade preistorice oamenii au încercat să-și descopere locul în formula și rânduiala lucrurilor și să înțeleagă semnificația lor în relație cu **Pământul** și cu spațiul. Copacul cosmic înrădăcinat în pământ și înălțat spre cer a fost considerat în multe tradiții *axis mundi* (axa lumii) care unește Pământul și cerurile. Unii filosofi fac o paralelă în concepția omului universal și după teologul creștin Origen: „Tu ești o altă lume în miniatură... în tine se găsesc soarele, luna și stelele”.

Soarele *divinitate*

Soarele este unul din cele mai importante simboluri și

are rezonanță în toate culturile lumii. Fiind principala sursă de lumină și căldură a Pământului, forța crucială pentru creație și menținere a ritmului vieții, rolul său cosmic generator a fost recunoscut de cele mai vechi civilizații. Energia sa activă simboliza masculinul și spiritul, și fiind cel mai puternic și cel mai strălucitor astru era considerat personaj divin și obiect de adorare, ochiul atotvăzătorului Soare, al tatălui Universului; era „ochiul” zeului greco-roman **Zeus** (Jupiter), al zeului egiptean **Horus**, al hindusului Varuna, al zeului scandinav Odin (Wotan) și al islamicului Allah. Divinitățile solare masculine, eroice, erau adorate de perși (Mithras), de egiptenii antici (Ra, Horus și Osiris) de greci

(Helios/Apollo) și de romani (Sol). Incașii credeau că Soarele era un strămoș divin și se spunea că faraonii Egiptului și împărații Japoniei descindeau și ei din Soare. Deși în general masculin, unele tradiții ca cele africane, amerindiană, maură, oceanică, japoneză și germanică acceptă Soarele ca fiind o zeitate feminină. Deoarece răsare la Est și apune la Vest este atât simbolul vieții cât și al morții. În unele tradiții, trecerea sa de-a curmezișul cerului este asociat de carul zeilor. Soarele este în corelație cu inteligența și iluminarea: la hinduși, Soarele este egalat cu Brahma și Indra și reprezintă spiritualitatea omului. În alchimie, Soarele corespunde intelctului și aurului, iar într-o credință împărtășită de unele culturi amerindiene, există și un Soare negru (*sol niger*) care simbolizează atât moartea cât și *prima materia*. Soarele la răsărit este simbolul speranței și al noilor începuturi pe când soarele cu raze înseamnă iluminare din centru. Este un simbol frecvent pe steagurile naționale, ale unor țări ca Japonia, Taiwan, Filipine și Uruguay. Este mult folosit și în arta heraldică, imaginea

ilustrează „Soarele în splendoare” și constituie emblema lui Edward IV al Angliei (a fost și a lui Ludovic al XIV-lea, zis Soare). Simbolul astrologic al Soarelui derivă din **hieroglifele** egiptene deși prevala în numeroase culturi străvechi. În astrologie, semnul poate fi interpretat ca simbolizând conștiința spirituală și energia creatoare a individului. Este asociat cu aurul în **alchimie**, cu plantele anuale în botanică și cu ziua de duminică.

Luna ☾

În majoritatea tradițiilor, Luna a fost considerată ca reglatoare a ciclurilor naturale și de timp, tovarăsa pasivă și feminină a Soarelui, devenind prin urmare un simbol al însoțitoarelor zeițărilor masculine solare. Zeițele mame ale Lunii precum Astarte în Fenicia, Isis în Egiptul antic, zeițele greco-romane Hecate și Artemis (**Diana**) – cunoscute și ca Phoebe, Cynthia, Selene și Luna – și chiar **Fecioara Maria** din creștinism, toate au ca atribut semiluna. Apariția sa în timpul nopții face ca ea să fie un simbol al întunericului și al misterului crezându-se în

puterea ei asupra destinului uman. Datorită relației sale cu ciclurile naturale – în special cu marea și menstruația – simbolizează **apa** și fertilitatea feminină. Reprezintă totodată și **inconștientul**. Prin fazele sale de creștere, descreștere și dispariție pentru o perioadă de trei zile ea apoi să revină „nouă”, Luna este simbolul ciclului vieții, morții și renașterii. Luna rotundă, plină înscamnă integritate și unitate; jumătatea de lună, moarte; luna în descreștere, puteri demonice, iar luna în creștere și semiluna, înviearea din morți, creația și fertilitatea.

Simbol feminin în general, în unele triburi africane, amerindiene, oceanice, maure și japoneze, Luna este simbol masculin. În multe tradiții se crede că pe Lună există în mod alternativ un om, o broască, o broască răioasă sau un iepure. În **alchimie**, Luna – *luna* – este legată de argint și de emoțiile purificate. Semiluna este cel mai important simbol al Islamului reprezentând suveranitatea și divinitatea. În astronomie, Luna este simbolizată prin semiluna în creștere – un simbol găsit în **hieroglifele** egiptene, precum și în alte culturi străvechi. Semnul astrologic al Lunii semnifică receptivitatea omului și este legat de ziua de luni și cu argintul în alchimie. Astrul reveriei, muză a imaginației.

Stea ✨

În general, stelele indică prezența divină, dar aceea a zeițărilor mai puțin puternice decât „împăratul” sau „împărăteasa” cerurilor, Soarele și Luna. Zeițele precum cea babiloneană Ishtar (a cărei emblema era o stea cu șapte colțuri), cea feniciană Astarte, egipteană Isis sau **Fecioara Maria** (*Stella Maris*) din creștinism, sunt înfățișate adesea cu o coroană de stele precum reginele raiului. Deoarece luminează cerul întunecat al nopții, stelele – „ochii nopții” – semnifică iluminarea spirituală și înțelepciunea, precum și aspirațiile omului. Mai mult chiar, în unele tradiții se crede că stelele sunt sufletele celor morți. Cometele de foc și imprevizibile au fost considerate ca purtătoare de osândă și de dezbinare și ca un semn al furiei zeului solar. Stele de diferite forme apar pe steagurile naționale ale unei treimi din popoarele lumii.

Simboluri planetare

Mercur ☿

În mitologia grecilor și romanilor Mercur (Hermes) era mesagerul înaripat al zeilor, cel care purta **caduceul**. Simbolul astrologic al lui Mercur este reprezentarea grafică a caduceului. Pentru alchimisti, semnul era acela al lui **Androgyne** și reprezenta elementul Mercur (argintul viu), iar astăzi simbolizează, biologic, hermefroditismul. În astrologie este semnul intelectului.

Venus ♀

Pianeta Venus, – **Lucașărul de dimineață** – după Lună, steaua cea mai strălucitoare, numită după zeița romană a dragostei și frumuseții, simbolul ei astronomic reprezintă colierul și oglinda ei. Crucea orizontală a fost adăugată în secolul al XVI-lea. Pentru alchimisti, semnul simboliza cuprul, pe când în interpretare astrologică, este semnul binefacerii. Semnul lui Venus reprezintă și ziua de vineri, iar în biologie indică **feminitatea**.

Pământul ♁

Pământul poate fi reprezentat prin două simboluri: fie o **cruce** înscrisă într-un cerc, fie un **cerc** cu o cruce pe circumferință. Cercul care include crucea este considerat a fi un **soare** străvechi sau o **cruce a roșii** și reprezintă Pământul și punctele busolei. Crucea de pe circumferința cercului simbolizează orbita unui conducător. Ambele semne au fost introduse în secolul al XVI-lea și semnifică globul pământesc dominat de creștinism. Acest simbol indică locul bisericilor pe hărți.

Marte ♂

Planeta roșie a fost denumită de romani după zeul războiului, iar simbolul astronomic al lui Marte înfățișează **scutul** și **sulița** lui. Este simbolul zilei de marți. Alchimiștii l-au adoptat pentru a simboliza fierul, iar în astrologie reprezintă agresivitatea individului. Este semnul biologic al **masculinității**.

Jupiter ♃

Jupiter este cea mai mare planetă, motiv pentru care și-a primit denumi-

rea de la zeul roman suprem, Jupiter (**Zeus** la greci). Simbolul astronomic al lui Jupiter este litera **Z** (inițiala grecească – zeta a lui Zeus) și cruce. În astrologie poate reprezenta sufletul susținut de materie (crucea). În alchimie simbolizează cositorul, în biologie flora perenă, iar în calendar, ziua de joi.

Saturn ♄

Romanii l-au asociat cu Cronos. Făcând o rotație completă în jurul Soarelui în 27 de ani, un om poate să-l vadă doar de 2-3 ori în existența sa. Reprezintă moartea, simbolul astronomic al lui Saturn este **secera** (coasa) lui Cronos. În astrologie, el simbolizează dominarea sufletului de materie și, tristețea, în alchimie, plumbul, în biologie, plantele arborigene, iar în calendar, ziua de sâmbătă.

Uranus ♅

Planeta Uranus a fost descoperită abia în 1781 de englezul Sir William Herschel care a denumit-o după zeul grec al cerurilor. La origine, planeta a fost reprezentată prin simbolul arătat aici (reprezenta și dimineața), dar fiindcă era prea asemănător cu cel al lui **Marte**, a fost preluată pentru uzul general de un semn care este abre-

vierea grafică a expresiei „planeta lui Herschel” în semn de respect pentru descoperitorul ei: o orbită planetară întretăiată de inițiala **H**.

Neptun ♆

În ciuda numelui său roman, planeta Neptun era necunoscută până în 1846 când a fost descoperită de astronomii germani Johann Galle și Heinrich d'Arrest. Inițial, Neptun a fost simbolizată prin inițialele **L** și **V** (după Urbain Le Verrier care a calculat poziția planetei, însă descoperirea ei l-a depășit). Azi este reprezentată prin **tridentul lui Neptun**. În astrologie, este atât simbolul escapismului, cât și al idealismului.

Pluto ♇

Planeta Pluto și-a primit numele după zeul lumii de dincolo al grecilor, cunoscut și sub numele de Hades. Simbolul ei era semnificația duală a reprezentării primelor două litere ale denumirii planetei și a inițialelor astronomului american Percival Lowell care a anticipat existența ei în 1905 – cu douăzeci și cinci de ani înainte de descoperirea ei din 1930. În astrologie, simbolul ei reprezintă subconștientul, moartea și renașterea.

Religiile amerindienilor

Craniul de bivol jos

Pentru multe culturi ale amerindienilor, în particular ale celor din câmpii și din Sud-Vest, bivolul sau bizonul, epitomizează puterea supranaturală, forța și curajul. Credința amerindienilor este asociată cu lumea naturală: multor ființe care habitează în America le sunt atribuite puteri speciale. Înaintea dispariției virtuale, turmele de bivoli străbăteau câmpiile, asigurând o rodnică vânătoare, de aceea au jucat un rol important în viața materială și spirituală a amerindienilor. Cheyen-ii practicau dansul Capului de bivol, iar craniul unui bivol plasat pe locuință, se spune că acționează ca o putere binevoitoare, simbol protector sau ca spirit ocrotitor împotriva forțelor malefice.

Păsărea-fulger jos, deasupra celui

Păsărea-fulger (sau skyansen) sunt cele mai potente zeități în credința amerindiană din nord-vest. Ele sunt ființe supreme care creează, controlează și distrug natura. De obicei prezintă ca **vulturi** triași cu fețe umane, trăiesc în cer, mănâncă **balene** ucigașe și poartă război etern panterelor subacvatice și **serpilor** giganți cu corn. În unele tradiții, există patru păsări-fulger reprezentând fiecare colț al cosmosului; căpetenia păsărilor-fulger este Vulturul de Aur (*Kewewor*). Deși în general binevoitoare cu omul ca aducătoare de **pluie** și deci de viață, pot poseda însă puteri teribile de moarte și distrugere, manifestate prin calamități naturale. De aceea, ele trebuie multu-

mite și le sunt dedicate multe ritualuri, ceremonii și dansuri (cum ar fi Dansul Soarelui câmpilor și Dansul de război al irochezilor și shawnee-ilor) sau gesturi rituale de zbor.

Coroana de pene jos

Culturile indigenilor din America consideră penele ca simbol al **Soarelui** și al **Marelui Spirit**. Păsările sunt considerate de unele triburi ca mesageri ai **Păsării-fulger** și de aceea se bucură de un respect deosebit. Penele lor (mai ales cele de **vultur**) reprezintă o mare importanță în ritualul amerindienilor și sunt purtate de șefii de triburi într-o magnifică coroană cu penaj colorat, frumos ornamentată remișcând a razelor de soare. Aceasta aduce aminte de puterea absolută a Păsării-fulger și demonstrează autoritatea spirituală a celui care o poartă.

Calumetul jos

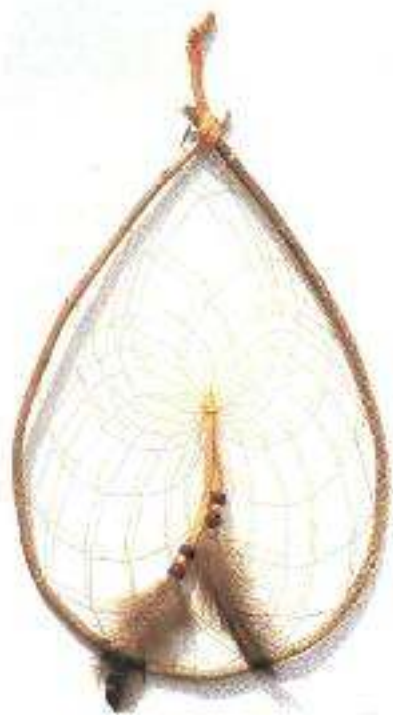
În tradiția amerindienilor calumetul este pipa păcii folosită în ritualurile de adorare, pacificare și conciliere. Se crede că fumatul este un mijloc de rugăciune și comunicare. Calumetele de obicei sunt complicate sculptate cu simboluri ale naturii și decorate cu pene. În timp ce se fumează calumetul, se invocă elemente și spirite, pe când în lumea tangibilă, se întocmesc și se cimentează tratate de pace. Este posibil ca pipa păcii să fi derivat din pipa sugariilor șamani (folosită pentru eliminarea toxinelor din corp și pentru crearea unei stări de extaz prin inhalare), însă multe triburi cred că, calumetul lor derivă dintr-un arhetip sacru și reprezintă o ființă a cărei forță este transferată fumătorului. În Dakota de Sud există o pipă „de vițel”,

iar Arapaho păstrează o pipă plată, nețedă care reprezintă ființa supremă. Pipa Bivolitei Albe a tribului Oglala Sioux simbolizează un microcosmos al **Universului**, scobitura de lut reprezentând globul și substanța **pământului**, partea lemnoasă, regnul vegetal și animal prin decorații încrustate (plante, animale), iar tututul, toate viețuitoarele. În termenii **corpului uman**, sfera poate reprezenta inima, tubul, coloana vertebrală, iar canalul pipei, forța vieții – fumul este spiritul. Mai mult, când pipa însăși acționează ca un medium pentru comuniunea spirituală a omului cu Marele Spirit, fumul care se ridică din calumet se crede că ar uni omul cu ființa supremă și cu puterile naturii.

Vânătorul de vise 105

Plasa de captare a viselor amerindienilor are puterea de a-i proteja pe cei vulnerabili în timpul somnului de orice spirit răuvoitor. Cadrul său circular susține o țesătură fibroasă complicată (foarte asemănătoare cu cea a unei pânze de păianjen), a cărei textură se crede că ar putea prinde în capcană spiritele care se abat în plasă, prinzându-le în așa fel, ca ele să nu poată scăpa și să nu-și poată urma intențiile malefice. Ca simboluri importante de ocrotire împotriva manifestărilor distructive supranaturale, plasele de vise pot fi purtate și ca amulete sau pot fi agățate de paturi. În plus, plasa de vise are un efect diferit în acele triburi care dau importanță deosebită mesajelor din vise. Unele comunități amerindiene cred că modelele personale de vise îi ajută pe oameni să-și găsească în viață calea, controlându-și visele. În anumite triburi, captarea viselor se constituie într-un ritual de inițiere, în care inițiatul mediază în centrul unui cerc magic și încearcă să „recepteze” mesajele pe care le trimite spiritele prin aer, însăși plasa de vise intruchipând acest concept.

Păpușa Kachina 106

Kachinele sunt spirite ancestrale sau reprezentativele zeilor popoarelor Pueblo (hopi și zuni) din sud-vestul Americii, iar păpușile lor Kachina, mascate, sculptate sunt personificările acestor spirite. Se crede despre kachinecă au trăit odată printre oameni, dar acum se întorc de pe cealaltă tărâm într-o anumită perioadă a anului (când reprezintă membri tribali **mascați**), cu scopul de a interveni între oameni și zei. Aceste perioade sunt sărbătorite prin ceremonii și ritualuri anuale sfinte. La sfârșitul perioadei pe pământ, kachinele, mascate ca dansatori umani, prezintă copiilor din trib imaginea lor de păpușă ca să le reamintească de existența lor până anul următor când vor reveni, sau servesc femeilor ca talisman de fertilitate. Păpușile kachina sunt sculptate de obicei din rădăcini lemnoase de humbac sau pin, și fiecare este îmbrăcată în acord cu caracteristicile și veșmintele distinctive pentru fiecare kachina în parte (sunt multe). Ca reprezentare simbolică a kachinelor, păpușile kachine sunt imagini totemice importante la ceremoniile anuale.

Pictura Navajo în nisip 107

Tribul Navajo din sud-vestul Americii percepe **Universul** împărțit în perechi antitetice. Haosul rezultă inevitabil din această dualitate și multe ceremonii și ritualuri din Navajo au ca scop restabilirea armoniei cosmice. Ritualurile sau „semnele” sunt conduse de un maestru de ceremonii, în care este investită toată istoria și spiritul colectivului tribal și care recită tradițiile orale ale tribului. El este responsabil pentru procedeele corecte ale creării picturii în nisip sau a celor uscate – picturi simbolice unice pentru trib. Acestea sunt „pictate” lăsând o dără delicată de praf de piatră de culori variate scurse din mână pe pământ. Desenele prezintă scenete din miturile de creare a tribului în care sunt portretizați iubitii lui Yeis – poporul sfânt – care guvernează diferitele aspecte ale lumii. Yeis-ii, care au realizat primele picturi în nisip pe cer, sunt considerați a fi atrași de imaginile lor în nisip și că ar intra în picturi, aducând cu ei puterile lor supranaturale, care, deși, sunt invocate în beneficiul tribului și pentru a restabili reorganizarea în univers, ele pot fi periculoase și prost dirijate. Picturile în nisip sunt așadar sacramentale și simbolice atât pentru strămoși, cât și pentru puterile supranaturale. Se crede că au și puteri de tămăduire. În timpul ritualului de vindecare, bolnavul tribului este așezat pe pictura în nisip, iar sursa de boală este transformată în pictură; după terminarea ritualului, nisipul împreună cu boala va fi distrus.

Păgânismul

Ciocanul lui Thor dreapta

În mitologia scandinavă, Thor (al cărui nume înseamnă „tunet”), era zeul tunetului, vânturilor, furtunilor și al fertilității și era cel mai puternic dintre zei. Zeul legii și al ordinii, Thor împărțea pedepse aruncându-și ciocanul cu două capete, Mjöllnir, fiind precis și fatal. Mjöllnir simboliza fulgerul și trăsnetul și asemenea unui bumerang se întorcea mereu la el. Întocmai așa cum cauza morții, putea și să învie morții. Zvastica uneori este cunoscută ca Ciocanul lui Thor, pentru că este crucea în T (sau tau), acestea, nu numai că sunt ciocane ornamentale, dar au fost adorate ca simboluri sacre și au fost folosite ca amulete protectoare și decorative cu care se înlătura focul și răul și se învoca fertilitatea.

Corabia funerară stânga

În multe obiceiuri păgâne ale Europei de nord-vest a fost folosită o corabie funerară de ritual pentru lansarea mortului în călătoria spre o altă lume (așa cum spune și poemul anglo-saxon *Beowulf*). În Scandinavia, corabia era un simbol funerar mai vechi decât Epoca de Bronz, însă corabia funerară nu apare ca practică până în secolul al VI-lea. O corabie funerară cuprindea corpul întins al decedatului, cadavrul înconjurat de comori, animale sacrificate, iar barca era acoperită de o movilă de înmormântare. Uneori, corabia și conținutul ei erau

arse, ca în cazul căpeteniilor viking; focul simboliza purificarea, iar fumul simboliza ascensiunea spiritului spre Soarele dător de viață. Folosirea corăbiilor ca morminte rezultă probabil din asocierea dintre corăbii și Vanir, zeii scandinavi ai fertilității care au fost identificați cu strămoșii morți. În Scandinavia, modele de corăbii de o impecabilă măiestrie, confecționate din metale prețioase, se dădeau ofrandă zeilor. Această ilustrație îl prezintă pe regele Arthur și pe regina Guinevere lansând corabia funerară a lui Elaine de Astolat.

Ornament lobat stânga

La popoarele păgâne, la celți în particular, toate elementele din lumea naturală posedau sensuri magice. Copacii dețin o semnificație specială, simbolizând viața și unirea mistică a Pământului atât cu raiul și iadul, cât și cu cealaltă lume. Stejarul, fagul, alunul, frasinul, scorușul și tisa fiecare

au un simbolism individual. Reprezentările artistice includ frecvent forme spiralate și noduri, deseori în intercalarea vegetațiilor, ca aici, semnificând asocierea cu cerul și Soarele.

Stonehenge jos

Stâncă localizată lângă Salisbury, Anglia, este cel mai cunoscut menhir (monument megalitic) din blocuri de piatră necioplită din epoca neolitică, aranjate în forma unui cere (cromlehuri). Este cel mai frumos, unic din punct de vedere arhitectonic. Semnificația lor exactă rămâne incertă, dar se crede că au fost înălțate aliniindule după stele, solștii și după drumul lunii și era un loc de cult păgân. Așa cum se vede aici, druidii zilelor noastre au reclamat acest loc ca fiind sfânt și se adună aici pentru a celebra date semnificative cum ar fi solștii de vară.

Credințele aborigene

Cangurul jos

Alături de emu, cangurul este un simbol al Australiei. Unic pentru acea țară, apare ca un accesoriu la hainele de luptă ale Australiei. Oricum, cangurul are o semnificație mult mai profundă pentru multe culturi aborigene, datând din timpuri străvechi. Se credea că strămoșii supranaturali (*won-djina* în vestul Australiei) au creat Pământul și timpul Visării (*altjiranga*), și l-au populat cu ființe și plante. În Australia centrală, fiecare persoană este încarnarea unui strămoș totemic de la care își primește totemul – dacă este un cangur, el trebuie să asigure permanența cărnii de cangur. Ca atare, cangurul, fiind o importantă sursă de hrană, are și asociații magice. Multe picturi de piatră din Australia au fost considerate odată ca fiind create de astfel de strămoși supranaturali.

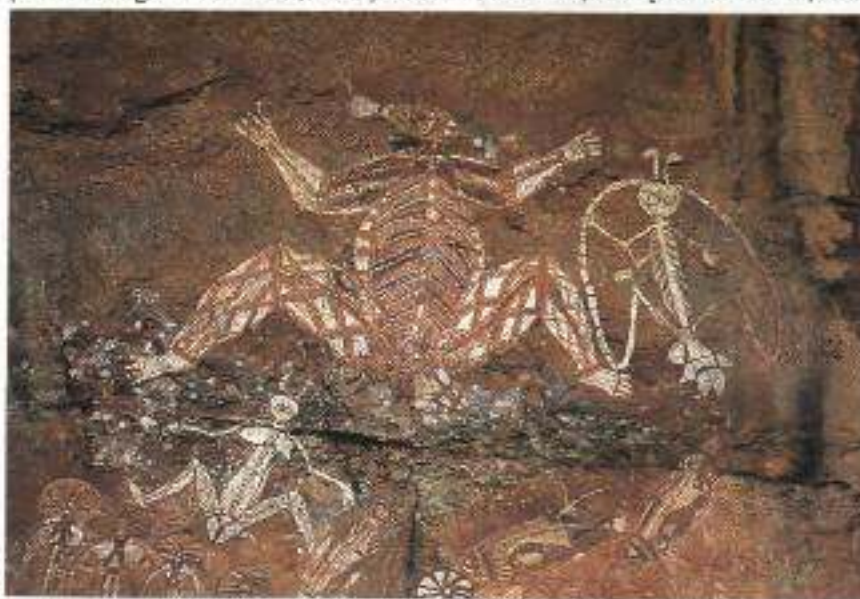
Stâncă Ayers jos

Forma și culoarea distinctivă a stâncii Ayers monolitice (numită după unul din premierii Australici de Sud) din Teritoriul de Nord al Australiei centrale este un loc sfânt pentru aborigenii australieni. Cu o circumferință de nouă kilometri și o înălțime de 1100 picioare, suprafața sa nisipoasă de culoare roșie își schimbă culoarea într-un mod spectaculos după poziția Soarelui. Aborigenii numesc roca *Uluru* („marea pietricică”), și cred că este căminul unor personaje mitice cum ar fi oamenii-șarpe, femeia-șo-pârlă adormită, câinii dingo, varietățile de canguri mai mici, cârțile cu

marsupiu și codobaturile. Povestorilor sunt ilustrate prin intermediul turilor pe piatră care acoperă în peșterile sfinte ale Stâncii Ayers; ate în stilul distinctiv al artei deșerte, figurile de animale sunt înșe de forme mistice, geometrice abstracte, ale căror simboluri subliniază nificația păstrată a legendelor vechi.

Picturile rupestre jos

Picturile rupestre din Parcul Național Kakhadu, Australia, simbolizează moșii totemiei ai poporului aborigen. Aici sunt prezentate spirite femine dând naștere primelor ființe ur-

din timpul Visării (*altjiranga*), atunci când s-au creat toate ființele vii, când s-au impus hamii, peisajul și ordinea existențială. Sculptura în piatră de acest gen era prevalentă în nordul Australiei, mai ales în teritoriul nordic; de exemplu, se credea că Arnhem Land a fost populat de surorile Djanggau. Emblemele sacre (cum ar fi semnele solare) sunt înfățișate de asemenea în sculptura în piatră a triburilor amerindiene.

Stâlpul totemic *rar*

Acest stâlp totemic neozelandez Maori prezintă spiritele animalelor sfinte pentru trib, în secvență ierarhică ascendentă, pentru a invoca puterile lor ocrotitoare. Pieile de animale, ca cea purtată de acest șaman, au același scop. Împreună cu alte sisteme totemice, mai ales stâlpii totemici ai triburilor de amerindieni nordici și din Oceania, stâlpii totemici aborigeni reprezintă istoria socială și legenda unui trib sau a unui grup de familii și sunt plasați în fața locuințelor pentru a arăta identitatea ancestrală, legătura intimă, raportul magic între ei și un animal din care descind și pe care-l venerază tot clanul.

Șamanismul

Masca *rar*

Masca șamanilor are scopul de a speria spiritele malefice, însă și de a conferi în mod magic, trăsăturile animalului sau spiritului pe care îl reprezintă purtătorul măștii. Veșmintele șamanilor sunt deseori decorate cu piei de animale asemănătoare stilului de mască. Pe durata unei transe extatice, șamanul „devine” spiritul păsării sau animalului (pe care îl invocă îmbrăcându-și mintea și masca) și poate chiar să vorbească în graiul lor. Așadar, ele pot să atragă puterile supranaturale binevoitoare în beneficiul comunității.

Zornăitoarea/clopoțelul *de cupru*

Zornăitoarea șamanilor (de obicei confecționată dintr-o tigră – dovleac) este privită ca un instrument puternic crucial pentru atingerea stării de extaz. Zornăitoarea este folosită în asociație cu o tobă; când este scuturată ritmic, bătaia ei hipnotică, rămășiță a bătăii de inimă, induce o condiție a-

semănătoare cu cea de transă, care eliberează mintea șamanilor din cătușele materiilor pământești și le permite comunicația directă cu spiritele. Aceasta îi acordă puteri supranaturale (ca puterea curativă – tămăduitoare) și îi garantează o viziune despre viitor. Zornăitoarea este folosită uneori pentru a alunga răul (și de aceea este purtată uneori ca amuletă ocrotitoare) sau pentru a invoca norocul bun.

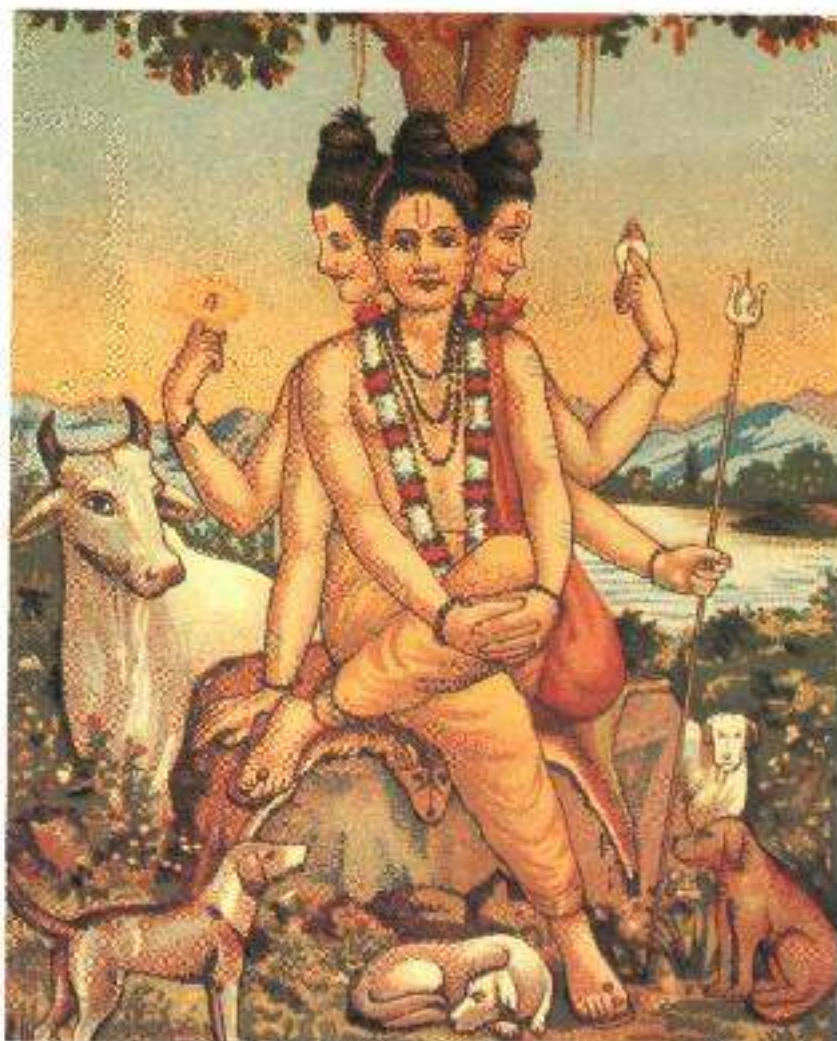
Hinduismul

Trinitatea hindusă *despărțită*

În credința indiană clasică, **Shiva**, Vishnu și Brahma – cei mai puternici zei ai Indiei – formează împreună trinitatea hindusă, *Trimurti* (care înseamnă în sanscrită „a avea trei forme”). Vishnu Ocrotitorul menține armonia Universului și este agentul luminii; Shiva Distrugătorul, în contrast, reprezintă puterile întunericului și ale anihilării; în timp ce Brahma Creatorul (prezentat uneori cu patru fețe) aduce echilibrul care leagă forțele opuse ale lui Vishnu și Shiva. Această triadă, reprezentând forțele cosmice ale creației, ocrotirii și distrugerii, se spune că ar fi alcătuită din ființe supreme, fără formă (*Brahm*) care le guiese cosmosul. Multe culturi indiene, chiar dacă nu sunt adepții Brahmei, totuși îi consideră pe Vishnu și pe Shiva ca ființe supreme (de fapt, adepții săi, îl apelează pe Shiva, Trimurti, ca și când acest zeu complex ar personifica aspectele triple ale ființelor supreme).

Shiva *patru*

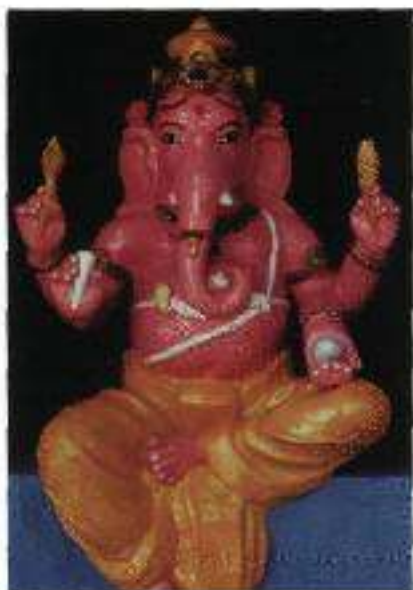
Shiva (sau Șiva) este unul din cei mai puternici trei zei ai pantheonului hindus. În *Rig Veda*, este identificat ca cea mai puțin importantă zeitate, Rudra, care mai târziu s-a dezvoltat în omnipotentul Shiva. Ca unul făcând parte din Trimurti, Shiva este numit

numai Distrugător, însă este o zeitate a contrastului și deseori a caracteristicilor contradictorii. În timp ce el este zeul suprem al forțelor regeneratoare, (simbolizat printr-un lingam, emblema falică, este asociat lui yoni, emblema feminină), este de asemenea, și un joghin ascet; este în plus, agent al binelui, precum și al răului. Ca și Nataraja el este stăpânul dansului universal al creației și totodată al distrugerii, dansează pe demonul înfrânt al haosului sau pe pisicul ignoranței. El este portretizat ca **patru** mâini, purtând o flacără zornăitoare prevestitoare a creației sau o tobă cu care bate ritmul vieții. În prezentările iconice, Shiva este prezentat călărind un **taur alb**, Nandi. Una din soțiile lui este teribilă Kali și, asemenea ei, el poa-

te să poarte o sfoară sau un șarpe cu care să-i ucidă pe păcătoși și uneori, un colier din **cranii** umane. El poate purta, chiar **cranii** Brahmei ucis, în mâini sau în păr. **Semiluna** ce-i ornează capul reprezintă puterea sa asupra vieții și morții, iar cenușa cadavrelor îi curge prin vene. Poartă un șorț din piele de **tigru** și o armă ca un **trident** (trecutul, prezentul și viitorul), un **arc**, un **curcubeu**, un **topor** sau o **torță**. Din capul lui izbucnește fluviul Gange (personificat Ganga, altă soție). În mijlocul frunții are un al treilea ochi cu care îi arde pe cei care se uită la el, dar îi și recunoaște; le acordă înțelepciunea sa transcendentă. În mod variabil, al treilea ochi mai simbolizează **Soarele**, **Luna**, **soarele**, **ziua** și **noaptea**.

Ganesha 140

În panteonul hindus, Ganesha cu cap de elefant, fiul lui Shiva și Pavarti, este zeul inteligenței, norocului, prudenței și invincibilității pentru că poate înfrânge toate obstacolele. Are numai o trompă, cealaltă fiind ruptă în luptă. Capul de elefant este cel al lui Airavata, calul de călărie al Indrei (semnifică înțelepciunea). Ganesha este prezentat cu patru brațe (unul cu care ține toporul lui Shiva), cu care-l ocrotește și oferă daruri umanității. Călărește în șobolan, de asemenea simbol al înțelepciunii. Ganesha este stăpânul lui Ganas, zeitatea cea mai lipsită de importanță. Patronul învățurii (în tradiția populară, el a fost autorul poemului epic antic, *Mahabharata*) și al negustorilor; imaginea lui Ganesha este deseori plasată deasupra clădirilor comerciale sau pictată pe coperta cărților. El este salutat înaintea unei călătorii și înaintea îmbarcării unei încărcături importante.

Om 140, centru, dreapta

Caligrafia sanscrită a acestui simbol semnifică monosilaba mistică *Om*, (sau *Aum*), care este privită în hinduism, budism și jainism ca un sunet sfânt cu potență divină. *Upanishada*, scrierea străveche a filosofiei hinduse, descrie *Om*-ul ca sunetul fundamental al Universului care a creat și susține cosmosul. Sunetele soase la

pronunțarea literelor A, U și M reprezintă Trimurti-ul, cei trei zei, Brahma, Vishnu și Shiva, care controlează viața. Ei înseamnă și cele trei stări ale omului: visul, somnul și mersul, cele trei perioade ale zilei și cele trei capacități umane de dorință, cunoaștere și de acțiune. Sunetul prelung este mantra în yoga meditațională, cu invocare sau, la începutul și sfârșitul cântării religioase, o prezentare a sinelui și a spiritualității. În afara hinduismului, este folosit astăzi în contexte oculte, unde denotă bunătatea și spiritualitatea.

Yoga 140

Yoga este un sistem vechi de filosofie hindusă religioasă care necesită o pregătire riguroasă a corpului pentru atingerea porților spirituale. Prin exercitarea unei varietăți de tehnici fizice și meditative, yoghinii se pot detașa de grijile pământești și pot atinge o stare de eliberare, fericire, de conștiință mai înaltă (moksha).

Există patru concepții spirituale primare de yoga: rituală (karma-yoga), devoțională (bhakti-yoga). Celelalte forme de yoga includ kundalini-yoga, care trezește energia vitală și mantra-yoga, în care sunetele sunt repetate.

Urme sfinte de picior 140

În hinduism, ca și în budism, urmele de talpă reprezintă prezența divină a unei zeități, de obicei a lui Vishnu Ocrotitorul (la origine, un zeu solar vedic). Urmele tălpii lui Vishnu indică omniprezența sa. Credințele, hindusă și budistă, sunt deseori îngemănate, iar hindușii Vaishnava cred că a noua înarmare a lui Vishnu sau al nouălea avatar, este Buddha. În budism, urmele de picior sunt decorate frecvent cu simboluri ale celor șapte apariții: un pește, zvastica, buzdugan de diamant, scoica (semicirculară), vaza de flori, Roata legii și coroana lui Brahma. Dacă adepții urmează pașii lui Buddha, pot obține iluminarea.

Taurul 140

Ca și în alte culturi, în hinduism taurul simbolizează forța, puterea și fertilitatea. Ca simbol al fertilității, este o formă a lui Indra, zeul vedic al cerului. Paternicul taur, Nandin, este un vehicul al lui Shiva Distrugătorul (asociat zeului vedic Rudra); Agni, „taurul puternic” și zeul focului, și atotcuprinzătoarea Aditi, mama zeilor. Simbolismul lui este legat de cel al vacii sfinte (care reprezintă, de asemenea, fertilitatea) și, când este prezentat cu o vacă (simbolica pământului), taurul reprezintă raiul.

Adela

de Garabet Ibrăileanu

Garabet Ibrăileanu, personalitate a culturii și literaturii române, a fost critic și istoric literar, eseist, pedagog, redactor literar și romancier român.

Romanul de tip jurnal "Adela" al lui Garabet Ibrăileanu m-a impresionat prin subiect și prin modul prin care autorul surprinde trăirile și sentimentele personajelor. Cartea descrie o iubire nespusă, împărtășită în taină, împiedicată în rețineri interioare datorită unei diferențe de vârstă de 20 de ani.

"Adela" este romanul dragostei unui bărbat de 40 de ani complexat de propria vârstă. Protagonistul, intelectualul Emil Codrescu, are surpriza de a o reîntâlni pe copila Adela devenită acum o femeie frumoasă, matură, plină de farmec. Încă de la început este evidentă personalitatea doctorului Codrescu, el este indecis, extrem de precaut și ezitant în exprimarea sentimentelor. Chiar dacă se îndrăgostește fulgerător de Adela, Codrescu încearcă să se convingă că este doar o simplă amiciție. Garabet Ibrăileanu surprinde perfect tulburările personajului, el este măcinat de incertitudini, suspectând și analizând fiecare gest al partenerii pentru a descoperi sensuri acolo unde nu sunt: "Dar ce a însemnat mișcarea aceea din cap?... A fost pentru mine? A fost numai un gest al gândurilor ei? A însemnat ceea ce ar fi putut însemna altădată? Ori a fost, în adevăr, numai o părere a mea?"

Cartea este deosebită prin felul în care Ibrăileanu lasă personajul principal să se dezvăluie. Fiind un roman-jurnal cititorul asistă la cugetările protagonistului, la monologurile sale interioare. Astfel sentimentele, iubirea, confuziile, îndoielile și indeciziile doctorului Emil Codrescu sunt perfect conturate.

Deși romanul este scris într-un stil puțin sobru consider că este o lectură plăcută. Ibrăileanu include pe tot parcursul romanului cugetări, citate memorabile, captând astfel atenția cititorului: "Nimeni nu iubește, când nu speră măcar inconștient să fie iubit".

Romanul "Adela" este o carte potrivită pentru toți pasionații de cărți romantice, indiferent de vârstă. Cartea merită citită deoarece prezintă o poveste neobișnuită de dragoste pentru acea perioadă, dragoste în care până și punerea unui mantou pe umerii iubitei devine un act de mare îndrăzneală.

Acs Roxandra
cls. a XI-a C

Scrisoare de dragoste de Mihail Drumeș

Mihail Drumeș s-a născut în anul 1901, la 26 noiembrie la Orhida (fosta Iugoslavie) fiind al patrulea copil din cei șase ai unei familii de aromâni, tatăl Vasile Dumitrescu, iar mama Despina Gero.

La vârsta de numai 16 ani scrie piesa „Pata de sânge” care evoca domnia lui Alexandru Lăpușneanul. A fost membru al Societății Scriitorilor români, ulterior al Societății Autorilor Dramatici (1927).

Primul său roman a fost intitulat „Invitație la vals” și va avea de-a lungul anilor 35 de ediții, înregistrând un record unic în materie de tiraj. Autorul devine unul dintre cei mai citați scriitori din perioada interbelică.

Dintre romanele sale mai putem aminti: „Sfântul Părere” (1942), „Elevul Dima dintr-a șaptea” (1947), „Se revărsau apele” (1961).

Romanul „ Scrisoare de dragoste” apare în anul 1982 cu o postfață semnată de Florea Firan la Editura Scrisul Românesc din Craiova.

În același an scriitorul moare pe 27 februarie la București.

„ Scrisoare de dragoste” a lui Mihail Drumeș este un roman de dragoste cu final trist, structurat în trei părți:

1. „Un băiat și o fată se întâlnesc, se iubesc și se iau.”
2. „Puteau fi fericiți toată viața, dar el, întâlnind o fată cu avere, se desparte de cea pe care o iubește.”
3. „Dragostea călcată în picioare se răzbună, iar cel ce a greșit pierde totul.”

Subcapitolele au titluri la fel de sugestive; dacă le urmărim, putem să ne imaginăm evoluția acțiunii și personajele; povestirea curge firesc, este un fel de jurnal în oglindă, cei doi protagoniști își destăinuie gândurile și sentimentele, fie prin intermediul scrisorilor către o terță persoană, fie în propriul jurnal. Avem astfel două perspective, cea a Andei, o scriitoare cu talent, căreia întâmplările și propria viață îi devin „materie primă” pentru a scrie, și a lui Dinu, copil sărac, orfan, cu ambiția de a deveni „cineva”, indiferent prin ce mijloace sau cu ce preț.

Cei doi se întâlnesc și astfel începe frumoasa poveste de dragoste, dar se termină dramatic. Cartea merită citită deoarece îți oferă și o altă perspectivă asupra vieții.

*Trif Oana Alexandra
cls. a XI-a D*

Invitație la vals de Mihail Drumeș

Cartea se impune a fi citită. Nu vă invită la dans, ci la o porție de lectură.

Scrisă de Mihail Drumeș, (1901 Macedonia -1982 București), roman de factură romantică apărut în 1936 la Editura Vremea, care a obținut un record unic în materie de tiraj la acea vreme.

Sunt cărți pe care le iubești după trei capitole...și cărți pe care le iubești după prima frază. Această carte face parte din cea de-a doua categorie. Deschideți-o doar și cu siguranță vă veți lăsa prinși de vârtoarea sentimentelor dintre cei doi îndrăgostiți: Tudor și Mihaela.

“Totul s-a sfârșit: nu-mi rămâne decât să mă sinucid” este fraza care te introduce în atmosfera tumultoasă, intensă, pasională și generatoare de dependență a celor doi studenți.

Acțiunea cărții este ușor de urmărit. Răsturnările de situații sunt dramatice, iar limbajul, pe alocuri teatral este plin de farmec. Un exemplu elocvent ar fi dialogurile de la începutul relației:

T:- Da, sunt bine dispus, pentru că, închipuiește-ți, nici una din corăbiile mele nu s-au înecat în mare...Toate au ajuns la destinație.

M: - În schimb ale mele sunt gata să se înece.

T:- Atunci, repede îmbracă-te...Mergem să le salvăm...

M: - Cum? A spus ea mirată, acoperindu-și surâsul cu mâna.

T:- Foarte bine. Închiriem o barcă și pornim pe mare în căutarea lor.

M:- Ai dreptate, Dor , un naufragiu ar fi catastrofal pentru mine. Toate iluziile mele s-ar duce la fund.

T:- Te rog de-aici înainte să nu mai ții iluziile în corăbii:

Drumeș definește subtil iubirea în scrisoarea de despărțire a lui Tudor: “ Iubirea e nesățioasă, de un egoism sălbatic, vrea să-i sacrifice tot fără să-i ceri nimic în schimb, mulțumindu-te doar cu ceea ce-ți oferă”. Întreg romanul este împânzit de citate –despre viață, despre moarte, despre emoții, despre fericire, despre oameni, despre noi.

Această carte te face să îți dorești să trăiești o idilă, să iubești, dar din ea trebuie să înțelegi că dragostea și orgoliul nu fac “ casă bună “. Ediția din anii `80 menționează că povestea Mihaelei și a lui Tudor a fost reală ; s-a petrecut în anii Primului Război Mondial, iar persoana care l-a inspirat pe autor în crearea personajului Tudor era ofițer.

Indiferent dacă ești în gimnaziu-încercând să faci față tezelor, la liceu – luptându-te să rezisti programului supraîncărcat ce cuprinde sesiuni de clubbing, la facultate-trecând prin anevoiosul proces de maturizare, sau la serviciu - muncind 8 ore pe zi pentru a-ți întreține familia, acceptă invitația la iubire și implicit la lectură...Acceptă cartea lui Drumeș –“Invitație la vals”.

*Sarca Adina
clasa a XI-a C*

Nuntă în cer

de Mircea Eliade

Mircea Eliade (1907-1986) este o personalitate complexă a literaturii române. A publicat sute de articole și volume: „Solilocvii”(1932), „India”, „Alchimie asiatică”, „Cosmologie și alchimie babiloniană”. Celebritatea scriitorului i se datorează romanului „Maitreyi”(1931), dar Mircea Eliade a mai scris: „Huliganii”, „Domnișoara Christina”, „Șarpele”, „Isabel și apele diavolului” etc.

Romanul „Nuntă în cer” este un roman de dragoste modern, subiectiv, un roman al autenticității și al experienței „o poveste de dragoste trăită la o distanță de opt ani”. Este un roman al experienței datorită unor trăiri erotice definitorii, filtrate în planul conștiinței.

„Nuntă în cer” impresionează prin „marea dragoste” înfiripată între cei doi, dragoste ce trebuia să rămână perfectă în viziunea naratorului. Cartea are ca punct de plecare aspecte autobiografice: „o poveste pe jumătate autobiografic - confesivă, pe jumătate ficțională”. Subiectul este în aparență simplu: doi bărbați, întâlnindu-se întâmplător la o vânătoare, își povestesc în aceeași noapte „marea lor dragoste”.

Confesiunea o începe primul, Mavrodin, un tânăr romancier care scrie un roman, carte în care vrea să-i ceară iertare femeii pe care a iubit-o, o iubește încă. Mavrodin o cunoscuse pe Ileana la o petrecere de Crăciun și se îndrăgostise de ea: „Dar dragostea a venit mai târziu, dragostea a început de abia după ce vraja aceea izbutise să ne izoleze și să ne topească unul într-altul”

Ileana nu dorește să se arunce în brațele amorului. De aceea îl avertizează pe Mavrodin: „Gândește-te bine!”. Ce secret ascundea Ileana de nu-și dorea o relație?

Cucerită de Mavrodin, cei doi trăiesc o iubire perfectă, până în momentul în care Ileana dorește un copil. Mavrodin nu dorește să facă acest pas. De ce? Ce îl oprește? Ileana își dă seama că bărbatul iubit nu va accepta și ea va face un sacrificiu enorm. Care este acesta? Ileana pleacă pentru totdeauna. Mavrodin scrie „Nuntă în cer” din nevoia de a cere iertare femeii pe care a sacrificat-o.

Ce-a dea doua istorie în roman este relatată de Barbu Hasnaș. Povestea lui s-a petrecut înainte cu vreo opt ani. Barbu Hasnaș, în trenul spre Bârlad, întâlnește o adolescentă de vreo 15 ani. După război, șapte sau opt ani mai târziu de la prima întâlnire, Hasnaș o reîntâlnește pe Lena la București, în casa unei prietene. Îndrăgostindu-se de el, Lena îl urmărește într-o călătorie în Italia. Povestea lor de dragoste începe întâmplător. Cei doi se căsătoresc și sunt considerați perechea ideală. După trei ani de căsnicie, Hasnaș își dorește să aibă copii, iar Lena refuză, ceea ce duce la ruptura cuplului. Refuzul este unul întemeiat. Care o fi acela? Divorțând de Hasnaș, Lena pleacă în Europa.

Finalul romanului este unul neașteptat care dezvăluie un lucru uimitor. Oare care este?

Romanul are un limbaj modern. În portretizarea celor două personaje masculine se utilizează procedee specifice prozei moderne, autocaracterizarea și caracterizarea indirectă prin fapte, atitudini, limbaj, gesturi, mimică. Portretul Ilenei/Lena este realizat din perspectiva celor doi naratori implicați.

În romanul „Nuntă în cer” Mircea Eliade a reușit să redea cel mai profund sentiment pe care îl poate avea o ființă umană; sentiment care schimbese esența personalității unui artist tânăr „Eram obișnuit să lucrez cel puțin patru luni.... frecventasem anumite cercuri, spectacole, întâlneam o nouă prietenă sau mă despărțeam de alta. Trăisem cum se spune o viață liberă de artist tânăr. Ileana mă purtase, de la început în altă lume și renunșasem, fără să-mi dau seama, la atâtea obiceiuri și legături.”

Romanul prezintă o dragoste pură, dar care nu era menită să rămână sub semnul veșniciei.

Chiper Cristina

cls. a XI-a C

Huliganii

de Mircea Eliade

Mircea Eliade (1907-1986), prozator, eseist, și istoric al religiilor, este autorul unui număr impresionant de lucrări științifice, filozofice și beletristice, printre care se numără și romanul „Huliganii” (1935).

Prin romanul „Huliganii”, alături de publicarea unor lucrări de dimensiuni mai scurte, precum „Isabel și apele diavolului” (1930), „Maitreyi” (1933) și „Șantier” (1935), în care predomină notele de exotism, ambiția autorului a fost aceea de a trece și la creația de tip obiectiv, chiar dacă „ambianța umană prezentată va implica fatal digresiunile intelectuale” (Ov. S. Crohmălniceanu).

Romanul este apreciat de critica literară drept o adevărată frescă socială de o deosebită autenticitate și complexitate, care-și are propria sa autonomie.

Aparent o continuare a romanului „Întoarcerea din rai”, „Huliganii” reprezintă cea de-a zecea carte publicată de Mircea Eliade. Scriitorul renunță la tehnica monologului interior, deși este convins că noua modalitate de expunere este mult mai facilă.

Personajele romanului sunt tinere, reprezentând o generație neliniștită, urmărită de obsesia ratării și dornică să se realizeze, chiar și prin experiențe disperate. Aceste personaje între 18 și 25 de ani, au ceva din nihilismul eroilor lui Dostoievski. Tineri nonconformiști, cu o uriașă încredere în sine, personajele romanului sunt convinse că lumea se învârtă numai în jurul existenței lor.

Plini de contradicții, credeți că le pasă de familia lor sau de prieteni? Nu este răspunsul, nu le e milă de nimeni și nu își respectă cuvântul dat.

Din rândul „huliganilor” se desprinde Petru Anicet pentru care muzica înseamnă totul. Distant față de cei din jur, el visează la o carieră muzicală recunoscută pe plan național. Fiind de părere că acest lucru poate fi obținut numai prin intermediul unei femei sau prin hoție, decide să își trăiască viața, împotriva conveniențelor de ordin social, alături de Nora, o prostituată de la care primește, fără remușcări, mici sume de bani. Acceptă atenția elevei sale Anișoara, pe care o îndeamnă să fure bijuteriile familiei, provocând astfel moartea mamei sale.

Structura și tipologia acestei cărți aduc în discuție problema conflictului dintre generații și a destrămării familiei. Câteva fragmente se evidențiază în roman: atmosfera bizară din casa familiei Lecca, serata Felicie, moartea și înmormântarea doamnei Anicet.

Mircea Eliade are meritul de a fi creat un grup de personaje care se comportă și discută dezinvolt într-o lume „zugrăvită cu fervoare și autenticitate” de către autor.

Șichet Paula
Clasa a XI-a D

Orașul cu salcâmi

de Mihail Sebastian

Orașul cu salcâmi este povestea trecerii de la copilărie la maturitate a unei fete din provincie, de la schimbări fiziologice la cele de ordin sentimental.

Adriana Dunea devine adolescentă și lumea pare să se transforme odată cu ea, jocurile nu mai sunt importante și băieții devin mai interesanți. Ajunge să-l cunoască pe Gelu, verișorul celei mai bune prietene, Cecilia. Aceștia vor lega o prietenie de lungă durată, dar și o dragoste inocentă și timidă la început, ca spre sfârșit iubirea acestora să se consume în Bucureștiul troienit. Este un roman interesant și scris într-un mod inocent, așa cum poate vedea un bărbat trecerea de la copilărie la adolescență a unei fete. Sunt anumite romane care trebuie citite într-o anumită perioadă a vieții. Poate și "Orașul cu salcâmi" este unul dintre acele romane și asta pentru că, la prima lectură scriitura lui Mihail Sebastian pare inițial stângace în a vorbi despre schimbările din viața fiziologică a unei fete. Dar să nu uităm că romanul a fost scris într-o perioadă (1931) în care aceste lucruri erau dificil de transcris în cuvinte, iar acum când totul a devenit transparent, o astfel de modalitate de a scrie poate părea desuetă sau prea romantică. Mai mult decât atât, modul de a o prezenta pe eroina principală este pur, lipsit de vulgaritate, iar fiecare trăire a fetei este extrem de bine realizată.

Ceea ce este interesant este faptul că, odată devenită adolescentă și apoi tânără femeie, Mihail Sebastian lasă timiditatea și o prezintă pe fată frust. Adriana Dunea crește într-un oraș de provincie, este fata unor burghezi cu o oarecare educație, drept pentru care anumite reguli și obiceiuri sunt impuse, de la după-amiezi în Via Moartă până la piese de teatru în fiecare săptămână. Părinții Adrianei nu sunt bine conturați în roman, aceștia existând într-un plan secundar. Plecată la București, viața de provincie devine plictisitoare și Adriana o uită repede, la fel cum îl uită și pe Gelu. Tinerețea Adrianei își spune cuvântul, iar reacțiile acesteia sunt când de copil răsfățat care dorește să obțină ceea ce consideră că merită, când de femeiușcă tristă și părăsită, plictisită și totuși misterioasă, pierdută în treburi casnice mărunte.

Iubirea dintre Adriana și Gelu este inocentă, îi leagă anumite tabieturi, gesturi, sărutări dulci. Este iubirea tipic adolescentină, acea pasiune care poate ține ani întregi, dar la cea mai mică zguduire se poate dărâma. Cu toate acestea, Adriana se leagă de Gelu sufletește la fel cum face și acesta, ca și cum fiecare ar avea nevoie unul de celălalt. Prima dată când am citit "Orașul cu salcâmi" mi-a plăcut să cred că cei doi eroi sunt jumătăți ale aceleiași inimi care nu pot fi despărțite. Această imagine revine azi. Adriana pleacă într-o iarnă la București în casa vărului său proaspăt căsătorit și-l uită pe Gelu. Reîntoarsă la D. simte pierderea lui Gelu pentru ca mai apoi să se regăsească în București. Iubirea lor se consumă în câteva zile pentru ca mai apoi Adriana să plece definitiv din viața lui Gelu; deși îl iubește, alege să se căsătorească cu vărul Paul.

Este un roman trist, despre iubiri și regăsiri, dar și despre decizii pe care oamenii trebuie să le ia. Adriana pleacă acasă dorind „să revină la o viață așezată, cu momente de cumințenie și momente de amor, distribuie imposibilă de virtuți și poftă.” Așa cum știe că acest bărbat a fost prima ei iubire, înțelege totuși că nu este decât o pasiune ce s-a consumat în prima și ultima noapte petrecută împreună („Ea căuta o îmbrățișare în care să nu rămână nimic altceva decât fericirea cărnii... Ce îi păsa ei de nuanțele lui Gelu, de inteligența sau de prostia lui, de admirația lui! Îl avea gol și dur între brațele ei le-neșe...”).

Mihail Sebastian rămâne printre autorii mei preferați deoarece pentru el femeia este de multe ori inocentă, indecisă între pasiune și obiceiuri așezate, în timp ce bărbatul este elementul stabil și neschimbător. Indiferent cum, iubirea dintre Adriana și Gelu își va păstra mereu parfumul portocalelor decojite dimineața în fața focului și dacă ar fi să rămână doar această imagine ar fi un îndemn suficient la lectură.

Toth Cristina
cls. a XI-a D

Accidentul

de Mihail Sebastian

Scriitorul s-a născut la Brăila într-o familie evreiască. Mihail Sebastian a fost invitat să colaboreze la revista „Cuvântul” unde l-a cunoscut pe Mircea Eliade. El se impune în literatura română cu piese de teatru cum sunt: „Steaua fără nume”, „Jocul de-a vacanța”, „Ultima oră” și piesa „Insula” care a rămas neîncheiată. În literatură Mihail Sebastian a debutat cu volumul „Fragmente dintr-un carnet găsit”, apoi a publicat volumul de nuvele intitulat „Femeia”. Tema pe care o abordează, în special, în lucrările sale este iubirea. Mihail Sebastian a scris mai multe romane: „Orașul cu salcâmi”, „De două mi de ani” și „Accidentul” care este tot un roman de dragoste.

Romanul începe într-o seară de iarnă când Nora încearcă să coboare din tramvai între stații, dar alunecă, cade în zăpadă și se lovește ușor. Cere ajutorul lui Paul, cel mai indiferent bărbat dintre toți cei care se aflau în tramvai.

În continuare este prezentat drumul celor doi până acasă, în acea zi, 18 decembrie, în care Paul împlinește 30 de ani, cu sărbătorirea neașteptată și cu fuga lui din casa Norei. Lucredurile se inversează atunci când Nora încearcă să-l salveze pe Paul de Ann, de amintirea acestei foste iubiri încheiate nefericit și de tendințele lui suicidale. Încet, Nora reușește să intre în viața lui. Îl cheamă la munte unde continuă construcția unei noi lumi pentru iubitul ei, și chiar a unui nou Paul. Dar apare

neașteptat tânăra pictoriță Ann pe care Paul este departe de a o fi uitat. Din acel moment de Nora depinde și de dorința ei de a lupta în continuare ca prezența ei în viața lui Paul să nu rămână un simplu accident.

Romanul are un limbaj obișnuit ceea ce îl face ușor de citit și devine o lectură plăcută atât pentru adolescenți cât și pentru cei mai în vârstă.

*Nagy Erika
clasa a XI-a D*

Be a leader

În societatea contemporană, economia de piață se remarcă din ce în ce mai mult și cunoaște o dezvoltare extraordinară. Acest sistem se sprijină pe proprietatea privată, astfel se remarcă existența unui număr mare de afaceri specializate pe diverse domenii și structurate pe diferite nivele, afaceri mici, afaceri mijlocii până la marile companii corporatiste.

Această situație pune în discuție și cuvântul de lider. Există numeroase controverse legate de semnificația sau, mai bine zis, de funcția pe care acest termen o îndeplinește. Ceea ce este cert este faptul că o companie-lider pe piață pe un segment anume excelează în domeniu prin faptul că depășește concurența în mai multe privințe precum: producție, vânzări, calitate.

Un produs sau concept lider este acela care atrage și determină cea mai mare masă de consumatori să îl achiziționeze/ utilizeze. După cum bine știm, pentru ca toate acestea să fie posibile este nevoie de oameni, de muncă în echipă. Lucrurile se complică odată ce vorbim despre lideri ca și persoane, dat fiind numeroasele teorii dezbătute în literatura de specialitate. În zilele noastre liderului îi sunt atribuite sinonime precum conducător, șef și chiar manager. Aprofundând acest subiect se va observa o ușoară discrepanță de sens între lider, șef și manager în special. În concluzie cea mai apropiată conotație o oferă conducătorul.

În opinia unor specialiști în domeniu, perechea de termeni lider - leadership și manager - management, îndeplinește funcții diferite într-o structură organizată. Stephan Covey, consideră că atribuțiile conducătorului sunt superioare managerului deoarece primul „hotărăște ce e de făcut” iar cel din urmă „determină cum să fie îndeplinit optim ceea ce a stabilit conducerea”¹. Faptul că liderii sunt cei care conduc în timp ce managerii administrează, îl determină pe William Joseph Slim să evidențieze importanța pe care o au liderii: “Managerii sunt necesari. Liderii sunt esențiali.”² Specialistul englez are o viziune artistică asupra conducătorului: “Conducerea este spirit îmbinat cu personalitate și viziune. Practicarea ei este o artă.”³, în timp ce managementul este legat de intelect. Viziunea, motivația și elanul sunt alte trei criterii care îl distanțează pe lider de manager, potrivit lui Max Landsberg.

Pe de altă parte sociologia vorbește despre existența a două tipuri de lideri: liderul formal, persoana desemnată în funcție de conducere pe cale oficială și liderul informal, persoana care exercită cea mai mare influență în cadrul grupului fără să aibă statutul oficial de conducător. Așadar nu funcția este factorul determinant în alegerea liderului ci personalitatea. Aptitudinile, motivația, persuasiunea, empatia, comunicarea, spiritul de echipă, atitudinea, credința, și nu în ultimul rând carisma sunt printre cele mai reprezentative „dimensiuni definitorii ale personalității liderului”. Termenul de carismă semnifică „darul particular conferit oamenilor prin grația divină; har”⁴. Un lider carismatic va fi caracterizat prin atitudine pozitivă, optimistă, tărie de caracter, principii bine stabilite, comunicare eficientă, inteligență emoțională, entuziasm, încredere în sine, capacitate de influențare (persuasiune), motivație (spiritul de a-i motiva pe alții), responsabilitate, comportament pozitiv – afirmativ și, de ce nu, prin succes.

Bineînțeles, caracteristicile, teoriile enunțate mai sus, reprezintă doar o mică parte din întreg. Am dorit să evidențiez cele mai importante aspecte legate de conotația termenului „lider”. Pentru a înțelege cel mai ușor ce înseamnă un lider, care sunt atribuțiile lui, care este impactul pe care munca sa o are în lumea afacerilor și implicit în societate, nu trebuie decât să aruncăm o privire în viața reală, în lumea companiilor de top.

Există o sumedenie de lideri de excepție, extrem de mediatizați, care de multe ori sunt luați ca exemplu de începători, de cei care doresc să între în sfera business-ului, dar nu numai. Ast-

fel de personaje pot fi contemporanii Donald Trump, Bill Gates, Meg Withman și lista poate continua. Datorită puterii lor economice, dar și a experienței vaste pe care o dobândesc, în multe cazuri aceștia adoptă o politică de excepție, aceea de a recruta alți potențiali lideri, pe care îi transformă în lideri de excepție. Acest lucru îl consider îmbucurător deoarece un număr mare de tineri pot beneficia de această resursă importantă de formare profesională care până la urmă va duce succesul mai departe viitoarelor generații.

Iar acum, trecând de la teorie la practică, putem spune că în lumea afacerilor concurența este acerbă, iar pentru a supraviețui fiecare firmă sau organizație trebuie să dea tot ceea ce este mai bun. În acest caz, liderul are responsabilitatea cea mai mare, coordonând întreaga activitate a echipei. Împreună, echipa și implicit liderul, gândesc, creează și apoi transformă ideea în realitate. Printr-o astfel de experiență pot să spun că am trecut și eu, odată cu participarea la concursul Bursa Ideilor. Acest concurs nu este ca oricare altul, are o tematică mai specială, lucru care m-a determinat să îl menționez în această lucrare. Bursa Ideilor este o competiție care tinde să dezvolte imaginația tinerilor cu privire la domeniul antreprenoriatului. Practic provocarea a fost aceea de a gândi o idee de afacere și de a scrie proiectul acesteia în vederea implementării ei. Pentru a fi un bun lider, pentru a nu-mi dezamăgi partenerii care m-au ales în această postură și pentru a fi cei mai buni printre concurenți, am fost nevoit să dau dovadă de multă atenție, responsabilitate, răbdare și încredere în forțele proprii și ale echipei. Corectitudinea, curajul, și, până la urmă, munca în echipă au fost alte criterii care m-au definit ca lider apreciat al echipei. Munca pe care am depus-o a fost cauza împlinirii unui scop, acela de a câștiga, pentru ca mai apoi, o idee bine gândită și structurată, cum era a noastră, să fie pusă în aplicare la nivel local. Astfel, experimentând oarecum pe propria mea piele ce înseamnă și care sunt atribuțiile pe care această postură le aduce, am ajuns la concluzia că a fi lider apreciat într-o echipă de lucru din domeniul afacerilor este dificil chiar și într-un joc, totul complicându-se odată cu evoluția de la scară fictivă la realitate.

În încheiere, doresc să îmi exprim întreaga admirație pentru acel care se poate numi „un lider adevărat”, deoarece munca, perseverența, atitudinea pozitivă în viață și numeroasele calități însușite reprezintă cheia fundamentală în dezvoltarea unei personalități care are puterea necesară să schimbe chiar și lumea, lumea afacerilor, lumea de care depindem cu toții.

*Ionut Foldes
Clasa a XII-a D*

Da, eu particip!

În viața de zi cu zi întâlnesc oameni la fiecare pas. Grăbiți... Parcă prea grăbiți să vadă ce se întâmplă în jurul lor: indolența celorlalți semeni.

Meditând mai mult asupra acestui aspect al vieții, am început să înțeleg faptul că asumarea de către indivizi a unei atitudini de căutare, definire și abordare a diferitelor probleme cu care se confruntă comunitatea din care fac parte, reprezintă pentru mine apropierea de sintagma „cetățenia activă” sau mai bine zis „implicare”, participare.

Un lucru îmbucurător al societății actuale este acela că numărul celor implicați în problemele comunității este în creștere. Majoritatea dintre aceștia sunt tineri, care prin inițiativă, inovație, creativitate și implicare activă fac în așa fel încât lucrurile să se desfășoare mai bine într-o comunitate. Faptul de a fi implicat în astfel de acțiuni, conferă o mai bună înțelegere a perspectivei celorlalți, o socializare ușoară cu cei din jur, iar rezultatul este câștigul ambelor părți: al omului implicat, pe de o parte și al societății, pe de altă parte.

Trecând de la generalități la concret, am încercat să identific câteva caracteristici ale societății sătmărene. De exemplu, comunitatea noastră dispune de un număr relativ mare de tineri implicați în diverse activități și proiecte și acest lucru se întâmplă prin bunăvoința numeroaselor instituții de stat și ONG-uri care au înțeles faptul că numai o forță comună poate să reușească într-un demers ce privește o întreagă comunitate. Oportunitățile pe care le au acești tineri sunt numeroase, în fiecare domeniu de activitate existând acțiuni diferite la care pot participa cei cu adevărat interesați. Activitățile de voluntariat sunt din ce în ce mai numeroase, mai bine organizate și mai eficiente, iar tinerii își manifestă din ce în ce mai mult dorința și deschiderea către implicarea în astfel de inițiative.

Proiectele de colaborare cu alte țări, cu alte comunități, cum ar fi schimburile de experiență dintre diferite instituții de învățământ sunt tot mai des întâlnite. Scopul acestora este cu preponderență unul educativ, dar, în acest context, individul poate realiza o comparație între două comunități, între două culturi diferite, lucru care îl ajută să evalueze mai ușor comunitatea în care trăiește și poate chiar să aplice anumite modele pozitive întâlnite în exterior.

Eu mă consider unul dintre acești tineri, care încearcă să își pună amprenta și care dorește o schimbare în bine a societății. Prin implicare, responsabilitate, bunăvoință și încredere în sine totul este posibil. Aceste caracteristici m-au ajutat și pe mine să mă afirm în planul activităților extrașcolare și nu numai. Concursuri precum “Bursa Ideilor” sau “Campania Don’t Crash” au reușit prin regulamentul lor să înfățișeze și aspectele dure în vederea realizării pe plan profesional. Regulile care au trebuit respectate, condițiile pe care trebuia să le îndeplinim, modalitatea de comunicare abordată și altele, au reprezentat pentru mine factorii maturizării din punct de vedere al gândirii, al perspectivei de viață. Participând la aceste proiecte de-a lungul anilor am realizat cât de importantă este implicarea tinerilor în dezvoltarea societății, a mediului de viață. Aceasta este cea mai simplă modalitate de a te afirma pe plan local (pentru început), și de a-ți impune, sau măcar împărtăși cu ceilalți, propriile idei, considerate promotorul unei societăți moderne.

Alte activități precum voluntariatul, participarea la traininguri cu tematică civică au avut de asemenea o influență pozitivă asupra mea, deoarece am învățat cum e să trăiești într-o lume plină de prejudecăți, discriminare și neînțelegere. Am cunoscut realitatea nemiloasă care face sute de oameni să trăiască în suferință. Pentru a schimba puțin realitatea, am luat inițiativă, iar cu ajutorul unei echipe am cules roade bogate. Prin ajutorarea celor nevoiași am primit ca răsplată zeci de zâmbete călduroase, care mi-au dat curaj să îmi continui munca, indiferent de ob-

stacolele peste care trebuie să trec. A face fericit un copil fără posibilități materiale sau chiar un orfan în preajma unor sărbători precum Crăciunul și văzând bucuria pe care acesta o trăiește în acele clipe este cel mai frumos lucru la care poți fi părtaș. Omul a fost înzestrat cu sentimente, iar faptul de a oferi iubire celorlalți și a demonstra că ne pasă, îl consider cel mai ușor lucru de făcut. Din păcate de multe ori nu este așa, de multe ori suntem impasibili la suferința celor din jurul nostru, suferință care ar trebui să ne facă și pe noi să suferim datorită faptului că suntem cu toții oameni.

Reluând ideea legată de societate, de implicare la nivel general a tinerilor, nu pot să nu remarc și existența unor obstacole sau aspecte pe care se pune un accent mai scăzut din partea celor care ar trebui să se implice direct, precum: lipsa unor centre de formare în vederea realizării unor proiecte cât mai profesioniste, implicarea redusă în proiecte de rezolvare a problemelor mediului înconjurător, cum ar fi împădurirea unui teren, colectarea selectivă a deșeurilor, numărul mic al spațiilor de joacă destinate copiilor, mediatizarea scăzută a meritelor unor cetățeni activi, pentru a fi luați ca model de către ceilalți indivizi etc.

O deschidere către nevoile cetățenilor, către inovațiile tinerilor, ar fi soluția ideală pentru a îmbunătăți legătura dintre cetățean și administrația locală. Realizarea unor întâlniri între edilii orașului și elevi, pentru a discuta pe marginea diferitelor probleme ale comunității, ar putea fi o soluție pentru a îmbunătăți această relație. Seriozitatea, profesionalismul, comunicarea sunt printre cele mai importante atuuri pentru rezolvarea problemelor comunității.

Consider că dorința de a învăța o serie de lucruri referitoare la modul în care ar fi bine să acționeze un cetățean activ, un tânăr care dorește să se implice în comunitatea sa mă va ajuta să contribuie personal la mobilizarea celor din jurul meu și implicit la dezvoltarea comunității, indiferent dacă această comunitate este școala în care învăț, strada pe care locuiesc sau orașul în care trăiesc.

*Foldes Ionuț
Clasa a XII- a D*

Destin...

Destinul este cuvântul care exprimă credința omului că traseul său în viață are o logică, că viața se desfășoară conform unui plan și că el, omul, este total ignorat de univers.

Adevărul e că suntem constructorii propriei noastre sorți și, buni sau răi, suntem ceea ce voința ne făurește. De multe ori, ne face plăcere când destinul ne duce acolo unde dorim să ajungem, iar când analizăm atent traseul parcurs ne dăm seama că dorința, munca, ambiția, răbdarea și alegerea au fost determinante. Alteori, blamăm destinul pentru o situație nefericită în care am ajuns, dar o privire lucidă ne poate demonstra că soarta nu este vinovată, ci lipsa noastră de voință.

Cred că fiecare trebuie să-și făurească propriul destin, să nu se lase condus de hazard, ci să devină puternic. Chiar și obișnuința de a arunca mereu vina asupra altora este dovada unei slăbiciuni care demonstrează că destinul are, cu adevărat, doar cei puternici.

Dacă analizăm traseul individual al unei vieți, descoperim suficiente calități ale ființei umane care demonstrează că nu fatalitatea le-a decis devenirea, ci caracterul și voința fiecăruia.

Izabella Savanyu
cls. a XII-a D

Cred că destinul nu este o lege, ci e ceea ce uneori nu putem înțelege. Multe lovituri ale vieții ne fac să credem în destin și să dăm vina pe acesta, dar facem acest lucru doar pentru a ne elibera de chinuri sau a ne ușura de o perioadă grea și dificilă prin care trecem.

Acuzăm destinul ca mai apoi să-l invocăm. Rostim deseori „acesta ne-a fost norocul”, dar nu e chiar așa deoarece mulți oameni încearcă să-și schimbe destinul, să înfrunte viața, să-și realizeze visele. Acești oameni nu repetă mereu „așa ne e destinul”, deoarece fiecare are un ideal, ceva pentru care luptă.

De multe ori nu ar trebui să ne gândim la ceea ce s-a întâmplat ieri sau la ce se va întâmpla mâine, ci să dăm un sens prezentului și să luptăm pentru viitorul nostru.

Considerăm că destinul nu ne urmărește ci ne înspăimântă uneori viitorul și necunoscutul, de aceea trebuie să ne bucurăm mereu de viață și să înfruntăm curajoși soarta.

Bura Natalia
cls. a XII-a D

Destinul este considerat și cu siguranță va mai fi considerat pentru mult timp o enigmă; asupra destinului întotdeauna reflectăm ori ca la un blestem, ori ca la o binecuvântare. Fie că îl considerăm un factor vital, pe care putem da vina atunci când suferim eșecuri – și în aceste cazuri îi este absolutizată importanța – fie îl neglijăm cu desăvârșire, destinul a fost și este considerat un subiect controversat.

Destinul implică o reală credință în supranatural, în faptul că tot ceea ce se întâmplă are un scop. Mulți folosesc destinul ca o scuză, ceea ce este total greșit deoarece nu este bine să așteptăm totul nefăcând nimic și, la fel cum afirmă William Jennings Bryan, destinul nu este o chestiune de șansă deoarece în momentele importante ale vieții, când suntem nevoiți să luăm decizii importante, trebuie să avem curajul să decidem pentru noi și nu trebuie să așteptăm totul de la acea forță supranaturală care se presupune că a hotărât dinainte pentru noi și în locul nostru.

Ba mai mult, pentru tot ceea ce visezi și ți-ai dorit vreodată, trebuie să lupți fiindcă doar atunci vei avea satisfacția deplinei reușite. Este foarte important să fii motivat în tot ceea ce întreprinzi pentru a face totul cu pasiune, cu dăruire, pentru a simți că trăiești.

Viața omului este imprezvizibilă însă nu trebuie pus totul pe seama destinului; viața trebuie luată ca atare și trăită demn, atât cu reușitele cât și cu nereușitele ei.

Alexandra Șinca
cls. a XII-a D

Speranța...

„Lumea are nevoie de speranță ca de lumină” afirma D. Bolintineanu iar spusele lui sunt sigur adevărate deoarece au fost mereu confirmate de viața de zi cu zi.

Deseori speranța poate fi cea parte din viața fiecăruia care refuză să vadă partea goală a paharului, poate fi acea pată de culoare ce refuză să se amestece cu umbrele vieții sau, de ce nu, poate fi acea sclipire, acea rază de curaj ce ne scoate adesea din cele mai sumbre clipe. Oare ce am face dacă am avea o boală incurabilă? Am putea continua fără speranță? Nu!!!

Ba mai mult, ori de câte ori ne simțim pierduți, ori de câte ori ni se pare că eforturile noastre au fost zadarnice, că toate idealurile noastre s-au risipit, speranța e cea care ne aduce în suflete puterea de a continua. Ea ne „șoptește” în momente de cumpănă că visele noastre se pot transforma în realitate.

Așadar trebuie să recunoaștem că lumea are nevoie de speranță ca de lumină, are nevoie de acel ceva care să-i dea încredere, să-i dea o fărâmbă de nădejde, să o ajute să meargă mai departe.

*Ioana Moldovan
Clas.a aXII-a D*

foto: Berecz Liviu
cls. a X-a C

An de an, Colegiul Național „Ioan Slavici” din Satu Mare este reprezentat cu succes la olimpiade școlare la diferite materii. Locurile fruntașe obținute în cadrul competițiilor naționale sunt rezultatul efortului depus de elevi, sub atenta îndrumare a cadrelor didactice.

LIMBA ROMÂNĂ : 19 participanți

1. Cizmar Tabita - IX G , prof. Angela Negreanu, Premiul II
2. Copil Lorena - IX D, prof. Florica Suciu, Mențiune
3. Pop Veronica- IX D, prof. Florica Suciu, Mențiune
4. Bancoș Adelina- X D, prof . Rodica Pall, Premiul III
5. Pop Denisa – X G, prof. Maria Stoica, Mențiune
6. Finta Bianca- XI D, prof. Angela Negreanu, Premiul III
7. Belbe Mihaela- XII D, prof. Rodica Pall, Premiul II

LIMBA GERMANĂ

1. Belbe Anamaria- X C, prof. Helga Szabo, locul II

LIMBA FRANCEZĂ : 10 participanți

1. Trif Mihaela – X E, prof. Pereș Laura, Premiul I, calificare la națională
 2. Ofimeș Mariana – X E, prof. Pereș Laura, Premiul II
 3. Ciorba Cătălin- XI B, prof. Lung Adriana, Mențiune
- 5 eleve care au obținut examenul Delf: Pop Florica, Pienaru Marcela, Toth Cristina, Trif Mihaela, Bancoș Adelina

LIMBA ENGLEZĂ : 7 participanți

1. Dacian Tudor - IX C, prof. Dorel Toduț, Premiul II
2. Bolba Răzvan – IX C, prof. Dorel Toduț, Mențiune
3. Pop Eliza - XII E, prof. Luisa Morna, Premiul II

LIMBA LATINĂ :

1. Copil Lorena –IX D, prof. Cristina Horotan, Premiul I, calificare la națională
2. Bota Tania- IX D, prof. Cristina Horotan, Mențiune

CONCURSUL CERTAMEN OVIDIANUM PONTICUM :

1. Copil Lorena- IX D, prof. Cristina Horotan, Premiul I, calificare la națională

ISTORIE: 18 participanți

1. Toma Lucian - XI E, prof. Onac Octavian, Premiul I, calificare la națională
2. Trif Mihaela- X E, prof. Moga Dumitru, Premiul I, calificare la națională
3. Michiș Bianca- X F, prof. Martin Constantin, Premiul II, calificare la națională
4. Ignat Ana Mădălina- IX F, prof Onac Octavian , Premiul II
5. Chifor Cristina- X F, prof. Martin Constantin, Mențiune
6. Struți Dănuț – X F, prof. Martin Constantin, Mențiune
7. Avram Lorena -X D , prof Moga Dumitru, Mențiune
8. Szucs Boglarka- XI D, prof. Onac Octavian , Premiul III
9. Charchaci Ioana- XI E , prof Onac Octavian, Mențiune
10. Piroș Ovidiu- XI D, prof. Onac Octavian, Mențiune

SOCIO-UMANE: 6 participanți

1. Belbe Mihaela- XII E , prof. Adrian Havrincea, Mențiune
2. Joufi Tatiana- X F , prof. Adrian Havrincea, Mențiune
3. Feier Veronica- X F, prof. Adrian Havrincea, Mențiune

PSIHOLOGIE-PEDAGOGIE: 14 participanți

1. Mocar Mărioara Lucia IX G, prof. Iulia Pop, Premiul I, participare la națională
2. Bokenyi Petra- XG, prof. Antonela Porumbăcean, Premiul I, Premiul II la faza națională
3. Rîpa Sorina X G, prof. Antonela Porumbăcean, Premiul I, participare la națională
4. Scurtu Ioana- XII G, prof. Antonela Porumbăcean, Premiul I, Premiul II la faza națională

GEOGRAFIE: 7 participanți

1. Cosma Ioan- X B, prof. Pițig Nicoleta, Premiul I, participare la națională

CHIMIE: 7 participanți

1. Petcuț Ciprian- IX B, prof. Paul Atyim, Mențiune
2. Szakacs Adriana Zsuzsa - IX B, prof. Paul Atyim , Mențiune
3. Nistor Claudia- X A, prof. Ramona Buzea, Mențiune

FIZICĂ: 16 participanți

1. Buftea Ioan Narcis- XI B, prof. Olga Csipkes, Mențiune
2. Simon Norbert- XI A, prof. Olga Csipkes, Mențiune

MATEMATICĂ: 10 participanți

1. Suranyi Eduard- IX B , prof. Agota Lupou, Mențiune
2. Matei Sabrina- XI C, prof. Galambosi Csaba, Mențiune
3. Acs Ruxandra- XI C , prof. Galambosi Csaba, Mențiune

CONCURSUL DE MATEMATICĂ ADOLF HAIMOVICI: 20 de participanți

1. Pop Izabela- IX E, prof. Eva Botez, Premiul I, calificare la națională
2. Sarca Roxana, IX E , prof. Eva Botez, Premiul II,
3. Csaki Ioana, IX E, prof. Eva Botez, Premiul III
4. Pop Denisa, X G , prof. Agota Lupou, Mențiune
5. Feher Mariana, XI A, prof. Agota Lupou, Mențiune
6. Mureșan Dana, XII A, prof. Agota Lupou, Premiul I
7. Mureșan Denisa, XII A, prof. Agota Lupou, Premiul II

CONCURSUL DE INFORMATICĂ APLICATĂ

1. Berecz Liviu -X C- prof. Timea Kabai, premiul I și calificare la națională

OLIMPIADA SPORTULUI ȘCOLAR - etapa județeană:

1. Fotbal liceu-locul IV , prof. Al. Contraș
2. Volei-fete liceu: locul V, prof. Al. Contraș
3. Baschet fete: locul III, prof. Dana Rogojan
4. Tenis de masă: Roatiș Bianca- cl. A VII-a, Locul II, prof. Al. Contraș
5. Șah: Popovici Ioana- XII B, Locul II, Terțan Ovidiu- XII A, Locul III
6. Cros: Tripon Daiana- IX E, Ulici Laura, IX B –Locul II prof. Șt. Tașcu

PROIECTE ȘI ACTIVITĂȚI EDUCATIVE**CREAȚIE LITERARĂ:****Le printemps de l'écriture: prof. Laura Pereș**

1. Pop Florica- XI D, Premiul II- secțiunea poezie, povestire și critică literară
Premiul I – secțiunea reportaj
2. Trif Mihaela: X E, Premiul I- secțiunea povestire
Premiul III- secțiunea critică literară
3. Lup Gabriela- XI D, Premiul I- secțiunea eseu
4. Pienaru Marcela- XI D, Premiul I- secțiunea critică literară
Premiul II- secțiunea reportaj
5. Speth Evelyn – XI D, Premiul II- secțiunea povestire
6. Adamko Romina- XI D, Premiul III- secțiunea reportaj
7. Rus Camelia – XI D, Premiul III – secțiunea eseu

CULTURĂ ȘI CIVILIZAȚIE ROMÂNEASCĂ:

Mândru-i codru-n sărbători (monografie) – Locul III- echipaj: Matei Sabrina, Bărbuș Sergiu, Mihai Loredana- XI C- prof. Florica Suci, Vendelin Glazer

OLIMPIADA ANIMATORILOR - etapa națională, Odorheiu Secuiesc:

1. Scurtu Ioana- XII G, prof Antonela Porumbăcean, Locul I- proiectul educativ:
Halloween : tradiție și fantezie

ECOLOGIE ȘI PROTECȚIA MEDIULUI:

1. Împreună în Europa – concurs internațional: Mențiune
prof. Elena Dragoș, echipaj: Boroș Bianca- X A, Dragomir Mădălina- X A, Bărbuș Sergiu- XI C
2. Viață pentru mediu, viață pentru om- concurs internațional: Locul I
prof. Elena Dragoș, echipaj: Dragomir Mădălina- X A, Boroș Bianca- X A, Cosma Florin- X B, Negrean Mădălina- IX C,
Coș Raul- IX C, Ghișan Raul- XI B, Berecz Liviu- X C
3. Copii, salvați planeta albastră!- concurs național multidisciplinar cu participare internațională Locul I – Dărăban Denisa, X B, prof. Elena Dragoș

**SESIUNEA DE REFERATE ȘI COMUNICĂRI ȘTIINȚIFICE
CHIMIA - PRIETEN SAU DUȘMAN**

1. Boroș Bianca, Dragomir Mădălina, X A, Locul I, prof. Ramona Buzea
Mențiune la etapa națională
2. Maticu Nicolae, Nistor Claudia, X A, Locul II, prof. Ramona Buzea/ Mențiune specială din partea Facultății de Chimie, Univ. București

CLUBUL DE FILM: CLUMSY CLUB- prof. Ramona Vagner
Festivalul FILMMIC- Constanța- anti-violență
Mesajul meu antidrog
Don't crash

MUZICĂ:

Festivalul Francofoniei : Copil Lorena- IX D, Mențiune
Muzica inimii mele: Morar Iris, XI B, Locul II
Steaua Sătmăruului: Morar Iris, XI B, Locul II

EDUCAȚIE FIZICĂ ȘI SPORT:

Cupa Slavici la baschet – (10 echipe din județ), prof. Dana Rogojan
Locul II – fete, Locul V- băieți

CERCUL DE TEATRU- prof. Ramona Vagner
Vecinii, Ultimul Godot- Matei Vișniec

VOLUNTARIAT –prof. Ramona Vagner , Paula Galoș
protocol de colaborare cu:

1. Organizația Caritas: -Târgul Moșului, Caravana Voluntarilor: Un pas spre lumea basmelor -joia, săptămânal- activități ludice cu copiii internați la Pediatrie (XI F)
2. Fundația Stea - vinerea, săptămânal- activități de sprijin și de timp liber cu tinerii străzii (XI F)
3. Centrul Comunitar (FRCCF):-sprijin în efectuarea temelor –săptămânal (IXC, XI E)
4. Campania Inimă bună- SNAC- decembrie

CONSILIUL ELEVILOR :

- Săptămâna nonviolentei- Ghereben Anamaria - X E- cel mai reprezentativ desen
- Concursul Tinerii și violența- echipajul CNIS - Locul II
- Simpozionul: Munca tinerilor în condițiile respectării legislației muncii- Iris Morar, XI B
- Campania COMMENT de informare și dezbateri pe tema Legii educației, în parteneriat cu Uniunea Studenților din România- Ionuț Foldes, Șinca Alexandra- XII D
- Campania Don't crash- de prevenție a accidentelor rutiere prin utilizarea centurii de siguranță, în parteneriat cu Centrul de Politici și Sănătate Publică din cadrul Facultății de Științe Politice a UBB,- Ionuț Foldes, XII D
- Morar Iris, XI B- realizator și moderator al emisiunii 30' despre noi
- Ionuț Foldes, XII C- președinte voluntar al Asociației pentru Copii și Tineri 4 you

Din nou în frunte !

În perioada 8 – 10 aprilie, localitatea Slobozia din județul Ialomița a găzduit Olimpiada națională de pedagogie – psihologie. Concurusul propriu – zis s-a desfășurat la Liceul Pedagogic “Matei Basarab” din orașul gazdă. În fiecare an, de la Colegiului Național “Ioan Slavici” din Satu Mare participă la olimpiadele naționale zeci de elevi talentați. Așa cum ne-au obișnuit în anii anteriori, și în acest an școlar, elevele colegiului sătmărean au obținut rezultate demne de luat în considerare. Colegiul Național “Ioan Slavici” a fost reprezentat de patru eleve: Mărioara Mocar din clasa a IX-a, Sorina Ripa și Petra Bokeny, ambele din clasa a X-a și, nu în ultimul rând, de Ioana Scurtu, elevă în clasa a XII-a. Toate cele patru eleve ale colegiului sătmărean studiază la profilul pedagogic, și pentru că după multa muncă, ore întregi de studiu, vine cu siguranța și răsplata, tinerele sătmărence s-au întors de la Olimpiada națională de pedagogie – psihologie cu rezultate remarcabile: eleva Petra Bokeny din clasa a X-a a obținut premiul al II-lea la disciplina “psihologie generală”, iar la “psihopedagogie specială”, eleva clasei a XII-a, Ioana Scurtu, s-a situat la rândul său pe cea de-a doua treaptă a podiumului.

Concursul “Mesajul meu antidrog”

Participarea elevilor noștri la concursul “Mesajul meu antidrog” a devenit, an după an, o tradiție. Sub deviza “Dependenți în libertate”, ediția a VII-a a concursului a oferit încă o dată elevilor de gimnaziu și de liceu ocazia de a-și transmite propriul mesaj prin eseuri literare, prin filme de scurt metraj sau spoturi publicitare, prin realizarea de fotografii și desene sau prin crearea de pagini web.

Anul acesta, în perioada februarie – aprilie, au participat la acest concurs următorii elevi:

- Secțiunea eseu literar: Cristina Varga (X F), Roman Romina (IX C), Șerban Raluca (IX C), Copil Lorena (IX D), Pop Veronica (IX D)
- Secțiunea pagină web: Boian Mihai (IX C), Cos Raul (IX C), Toma Marius
- Secțiunea fotografie digitală: Dacian Tudor, Tușer Gabrian (IX C)
- Secțiunea film de scurt metraj: Berecz Liviu, Kodra Robert (X C), Cristina Varga (X F), Cos Raul, Bolba Răzvan (IX C)

coordonanți de prof. Ramona Vagner (toate secțiunile) și Alina Dragos (secțiunea eseu literar).

ROTARACT Satu Mare 3-6 mai 2010

În data de 3 mai 2010 s-a dat startul Festivalului de teatru pentru elevi ROTARACT, ajuns anul acesta la a IV-a ediție a sa.

Pe parcursul a patru zile, pe scenele Teatrului de Nord Satu Mare (Sala mare și Sala studio), trupe de elevi provenind din școli generale și licee din județul nostru, dar și din orașele Cluj-Napoca, Timișoara și Oradea, se străduiesc să arate, cu tot talentul de care dispun, cât de minunată e arta teatrului.

CNIS a participat la acest festival cu două piese:

“Vecinii” de Laurent Bayart - distribuție: Lucian Vaniga, Ovidiu Piroș, Alexandra Dulf, Ioana Panțiu,

Cătălin Pinte, Fulguța Fanea, Cătălin Vasile

și

"Ultimul Godot" de Matei Vișniec - distribuție: Sebastian Arvai și Marcel Lup, prezentator: Georgiana Chiorean.

"Chants, sons sur scene" - muzica francofonă la Satu Mare

Organizat și desfășurat încă din anul 2000 de dl Nicolae Weisz, profesor la C. N. "Mihai Eminescu" din Baia Mare, festivalul "Chants, sons sur scene" se adresează elevilor de gimnaziu și de liceu, dar și studenților (până la vârsta de 25 ani).

În fața succesului enorm înregistrat de-a lungul edițiilor, conducerea festivalului a decis organizarea unor faze calificative în diferite orașe ale țării. Astfel, în 17 aprilie 2010, a avut loc pentru prima dată la Satu Mare, la sediul Cenaclului Alfa Zet, o fază preliminară a acestui festival-concurs internațional, la care au participat și de la colegiul nostru Lorena Copil (IX D), Adelina Bancoș (X E), Gabriela Ardelean și Madalina Maxim (X D).

Voluntari prin fapte

Luna februarie a acestui an a debutat pentru o mare parte dintre fetele din clasa a XI-a F a colegiului nostru cu o activitate de voluntariat pe cât de simplă în desfășurare, pe atât de interesantă.

În cadrul Centrului de zi organizat de Asociația STEA din Satu Mare, voluntarii desfășoară activități pentru cei 15-20 de "tineri ai străzii" cu scopul de a reduce cât de mult posibil fenomenul de cerșetorie. Astfel, pe parcursul celor 3 ore petrecute săptămânal alături de acești tineri, fetele noastre desfășoară, individual sau pe grupe, activități de alfabetizare, jocuri de societate și de logică, activități sportive, vizionări de filme și documentare etc.

Sperăm ca această colaborare să fie benefică atât pentru noi, ca voluntari, cât și pentru acești tineri ai străzii - un grup relativ ignorat în cadrul comunității noastre.

Activități desfășurate de elevii profilului pedagogic, semestrul I

Reuniți sub mirajul profesiei de dascăl, elevii din clasele a IX-a G, a X-a G, a XI-a F și a XII-a G de la Colegiul Național „Ioan Slavici” Satu Mare, profil pedagogic, s-au implicat pe parcursul semestrului I al acestui an școlar în pregătirea și realizarea unor activități instructiv-educative și de animație, în Unitățile de aplicație: G.P.P. nr. 1 și G.P.P. nr. 7, sub îndrumarea profesoarelor Iulia Pop și Antonela Porumbăcean.

Activitatea elevilor de la profilul pedagogic se desfășoară pe baza proiectelor instructiv-educative sau de animație, care vizează activități complexe de învățare sau de distracție și relaxare și presupun pregătirea și mediatizarea evenimentelor, realizarea repetițiilor, căutarea sponsorilor etc., și asta pentru că se pregătesc în practicarea nobilei meserii, aceea de a deveni dascăli.

Dintre activitățile organizate numai în perioada 15 noiembrie 11 decembrie a.c. amintim: „Halloween pentru mari și mici”; participarea la lansarea proiectelor educaționale „ Să citim pentru mileniul III, O grădiniță ecologică, Kalokagathia - în cadrul unităților de aplicație; Festivalul de teatru pentru copii - „ Lumea poveștilor”, desfășurat în perioada 7-11 decembrie, cu copiii de la Casa Diana; multe acțiuni caritabile și de voluntariat realizate pentru copiii cu nevoi speciale de la Casa Diana, Casa Ana, Centrul pentru Educație Incluzivă; Spectacole cu ocazia zilei de 1 Decembrie și 6 decembrie - de Moș Nicolae, organizate la Colegiul Național „Ioan Slavici”.

Spectacolul de Moș Nicolae, o activitate care a devenit tradiție pentru clasele a XII-a a avut drept scop, sărbătorirea zilei onomastice pentru toți cei care poartă numele de Nicoleta și Nicolae. A fost și un bun prilej pentru cei care, în curând vor deveni absolvenți, de a rememora frumoșii ani de liceu.

Impresii de pe meleagurile franceze

Un grup de 7 elevi de la Colegiul Național Ioan Slavici(Satu Mare) din clasele XE și XI D laureați ai Concursului Primăvara Scrisului au fost invitați la Valence-sur-Rhône (Franța) la festivitatea de premiere care a avut loc în 06.05.2010.

Timp de o săptămână elevii români au fost plonjați într-o baie lingvistică și culturală care a potențat îmbogățirea cunoștințelor de limbă, cultură și civilizație franceză.

Muzeele, castelele, monumentele vizitate, aspectele de civilizație cotidiană ne-au dovedit respectul francezilor față de patrimoniu, istorie, cultură, natură și nu în ultimul rând față de om, Franța fiind de secole promotoarea democrației și a Drepturilor Omului.

Ne-am plimbat în Castelul Grignan cu D-na de Sévigné, am visat lângă Palatul Ideal cu Poștașul Cheval, am fost fascinați de creativitatea omului în Muzeul Încălțăminteii, am fost martorii unei ocupații țărănești foarte vechi în Muzeul Alambicului la St. Désirat.

Frumusețea peisajului din Vercors ne-a tăiat respirația și Casa Ecologică de la Moutéléger ne-a dovedit încă o dată preocuparea francezilor pentru protejarea națiunii.

Orașul Valence ne-a dezvăluit istoria străveche, misterele sale și farmecul fără egal. Casa Capetelor, Catedrala St. Apollinaire, Casa Bursei, Piața Pietrei, Casa Maură ne-au povestit istoria zbuciumată a orașului și ne-au făcut cunoscute voința, creativitatea Valentinezilor care se găsesc sub semnul dragostei reprezentat de Chioșcul lui Peynet.

Ești impresionat în Franța de căldura francezilor, de spiritul lor, de solidaritate, de organizare riguroasă din toate domeniile, de sinceritatea, de deschiderea lor spre ceilalți, de principialitatea și de „convivialité” adică arta conviețuirii armonioase.

Jefferson avea dreptate când afirma că pentru fiecare om Franța este a doua patrie, pentru că de aici au emanat valori universale, inestimabile, care vor dăinui peste secole.

Iată lista laureaților Concursului Literar Primăvara Scrisului, ediția 2009.

1. Pop Florica (premiul I reportaj, premiul II poezie, premiul II povestire, premiul II critică)
2. Trif Mihaela (premiul I povestire, premiul III critică)
3. Pienariu Marcela (premiul I critică, premiul II reportaj)
4. Lup Gabriela (premiul I eseu)
5. Chifor Anca (premiul I poezie)
6. Speth Evelyn (premiul II eseu)
7. Rus Camelia (premiul II eseu)
8. Adamko Romina (premiul II reportaj)
9. Paul Patricia (premiul III povestire)

Prof. Peres Laura
Organizatoarea concursului
Primăvara Scrisului

Impresii din Franța

Chiar dacă pentru mine Franța nu este o țară străină (am vizitat-o de multe ori) și este un loc unde mă simt ca acasă, am avut totuși de învățat lucruri noi: am văzut cum își petrec francezii viața cotidiană și cum își organizează timpul lor liber.

Familia care m-a găzduit a fost foarte amabilă cu mine iar francezii (mai ales organizatorii) au fost foarte drăguți cu noi, au încercat să facă tot posibilul pentru ca să ne simțim cât mai bine, ne-au dat ocazia să gustăm din rețetele lor culinare tradiționale și ne-au dus să vizităm locuri (destinații) minunate.

De asemenea am fost impresionată pozitiv și de modul în care au organizat festivitatea de premiere, deoarece aici am avut ocazia să îi cunoaștem pe liceenii care au decis premiile dar și alți profesori și elevi de la Centrul Școlar Briffaut (Valence).

Vizitând, în fiecare zi, câte un loc minunat din regiunea Drôme-Ardeche, am avut ocazia să vedem și marele fluviu Rhône care separă cele două județe: Drôme și Ardeche, dar și frumosul râu Drôme pe malul căruia am făcut un picnic.

Locurile pe care le-am admirat cel mai mult au fost: muntele Vercors; de pe vârful acestui munte aveam impresia că vedem lumea de jos în miniatură; impresionată de „Palais Ideal du facteur Cheval” care se afla în localitatea Hauterives și povestea acestui poștaș care timp de 33 de ani a cules pietre pentru a construi acest palat, capodoperă a arhitecturii naive. Povestea acestui domn Cheval este o ilustrare a proverbului francez: „Imposibilul nu este franțuzesc”.

Sper să mai am ocazia să revăd Valence-sur-Rhône și pe acei oameni minunați care mi-au oferit clipe de neuitat.

*Florica Pop
cls.a XI-a D*

Franța – un loc minunat la fel ca locuitorii ei. În acel colț al Europei totul este frumos, sunt multe peisaje care te uimesc. Deși la început mi-a fost mai greu până m-am acomodat cu stilul lor de viață, la sfârșit mi-a părut rău că trebuie să mă întorc. Sper să mai am ocazia să vizitez acele locuri magnifice.

*Rus Camelia
clasa a XI-a D*

Pe parcursul vizitei mele în Franța, la Valence-sur-Rhone, m-am simțit foarte bine la familia care m-a cazat. Aceasta a fost prima mea impresie pozitivă. Pe parcursul celor 12 zile am văzut multe lucruri interesante, peisaje splendide și am cunoscut oameni foarte diferiți de noi, drăguți și ospitalieri. Am vizitat multe locuri inedite: Le Musee de Chaussure, le Musee de l'Alambic, Jaillance Cave de Die.

Am avut o experiență unică, fantastică și aș vrea să se repete anul viitor.

*Lup Gabriela
clasa a XI-a D*

Mi-a plăcut Valence-sur-Rhone, unde am întâlnit oameni foarte drăguți, amabili și sociabili. Familia la care am locuit m-a primit cu drag, m-a servit cu mâncăruri tradiționale, puțin neobișnuite, dar foarte delicioase.

Organizatorii au făcut un program intens și am vizitat multe castele interesante, muzee, am cunoscut Valence-ul, un oraș frumos și foarte vechi. Pentru a-i face să descopere civilizația românească am preparat pentru familia Brueyre, sarmale, mâncare tradițională românească.

Anul următor aș dori să mă întorc în Valence-sur-Rhone.

*Speth Evelyn
clasa a XI-a D*

În vacanța mea în Franța, mai exact în Valence-sur-Rhone, am văzut multe locuri frumoase și multe panorame foarte interesante care m-au impresionat prin frumusețea lor. La început nu m-am acomodat prea bine dar după câteva zile m-am obișnuit și m-am simțit bine.

Familia la care am locuit a fost foarte amabilă și interesantă, ei mi-au povestit toata istoria Franței. Am vizitat locuri foarte interesante și frumoase, mai multe muzee cum ar fi: Le Palais Ideal de Facteur Cheval, le Musee de l'Alambic, Jail-lance Cave de Die, le Chateau de Grignon, le Musee de Chaussure și multe altele.

Mie mi s-a părut foarte original le Musee de l'Alambic cu personajele din ceară care formează scene din viața rurală și care pot, de asemenea, să vorbească pentru a da muzeului viață. Vizitatorii pot regăsi în acest muzeu elemente specifice viații rurale, cum ar fi fabricarea țuicii.

M-au atras foarte mult străduțele înguste și cochete pe care erau situate case foarte vechi.

Experiența mea în Franța a fost unică și aș repeta-o oricând.

*Pienariu Ana Marcela
clasa a XI-a D*

Ceea ce mi-a plăcut cel mai mult în Franța a fost ordinea, disciplina și activitățile școlare. Mi-a plăcut de asemenea familia la care am fost cazată, care a fost deosebită și mi-au oferit toate condițiile necesare unui sejur plăcut. M-a interesat specificul vieții francezilor și viața lor în familie. Mi-a plăcut programul și tot ceea ce am descoperit în săptămâna vizitei.

*Adamko Romina
clasa a XI-a D*

Amintiri din Franța

Dintotdeauna mi-a plăcut limba franceză pentru căldura și simplitatea ei. Și îmi imaginam că și Franța este pe măsura ei. Nu m-am înșelat; în cele nouă zile în care am trăit pe meleagurile Franței, am cunoscut ospitalitatea francezilor, am vizitat o grămadă de obiective turistice: muzee, castele, mediateca din Valence, catedrala St. Apollinaire și am văzut cum își petrec timpul francezii, învățând de la ei.

Călătoria a fost obositoare (33 de ore) dar am fost răsplătită pentru răbdare fiind primită într-o familie grozavă. Madame Sophie și Monsieur Cristophe fac un cuplu drăguț, harnic și elegant iar copiii lor nu sunt mai prejos. Corentin țintește să devină inginer, Valentine este foarte simpatică și cochetă iar Gaetan ne-a încântat pe toți cu muzica și desenele lui.

Sinceră să fiu, nu eram îngrijorată de săptămâna ce urma, pentru că aveam un program ce ne reunea pe toate. Însă cel mai mult îmi era frică de ziua petrecută cu familia, singură, pentru că nu știam dacă voi putea înțelege toate cuvintele pe care le spun. Dar ziua a trecut surprinzător de repede și frumos: am vizitat ruinele de la Crussol și am fost la cinema unde m-am distrat copios urmărind „Alice în țara minunilor”.

Mi-a plăcut foarte mult ziua de duminică când a avut loc picnicul și am urcat în Vercors. M-a impresionat faptul că toți francezii se înțelegeau de minune, toți erau prietenoși și zâmbitori, deși unii dintre ei poate nu se întâlniseră niciodată.

Apoi toată săptămâna am vizitat muzee: Le Musée de Chaussures tânjind după pantofii expuși în vitrine, Le Musée d'Alambic-cu figurile de ceară care ne-au speriat și ne-au amuzat, Le Château de Grignan-unde am făcut cunoștință cu mistralul, vântul rece ce bate uneori peste Valence, Le Palais Idéal du Facteur Cheval-o operă de artă naivă, unică în lume, la Cartoucherie, la Médiathèque de Valence-unde am văzut cărți vechi, vechi, dinainte de apariția tiparului și am făcut chiar și un tur pe bicicletă al satului unde am locuit, Ma-lissard.

Festivitatea de premiere a fost un val nesfârșit de emoții și bucurie la fel ca toată săptămâna.

Această excursie în Franța a fost minunată și instructivă și nu o voi uita niciodată, deoarece a fost prima dată când am ieșit din țară.

*Trif Mihaela,
clasa aX-a E*

O imagine cât 1000 de cuvinte

Man is an imagining being
Gaston Bachelard

La început a fost doar ... Film Club. Era toamna lui 2005, când doamnele profesoare Luisa Morna și Ioana Văsuț au hotărât să înscrie și colegiul nostru într-un proiect european Comenius, a cărui temă părea foarte interesantă: ARS LONGA, FILM BREVIS EST. Și într-adevăr a fost o experiență aparte, atât pentru echipa de profesori, cât și pentru grupul de elevi implicați.

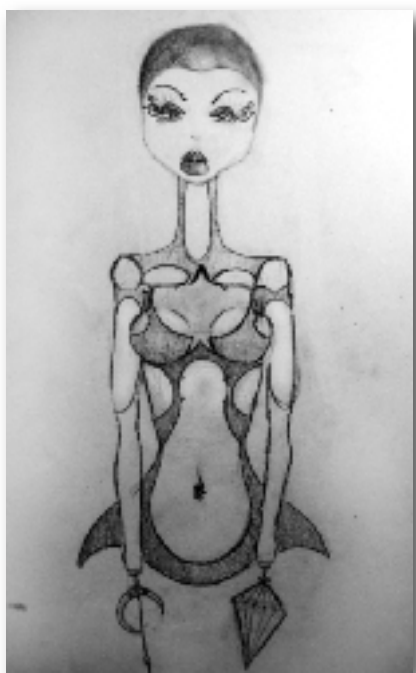
Pe parcursul a trei ani, vizitele de lucru și activitățile propuse în proiect ne-au dat ocazia să interacționăm cu profesori și elevi din 8 țări europene și să ne inițiem, apoi să avem pretenții de perfecționare în domeniul artei fotografice și a filmului de scurt metraj.

Așa cum e firesc, echipa Clubului de Film se reînnoiește periodic, dar tradiția acestui club e păstrată și, an de an, devenim mai buni în a scrie scenarii, a filma și a edita materialul filmat, iar din acest an școlar chiar ne-am extins domeniul de activitate, insistând și asupra realizării de fotografii.

Începând cu anul 2010, clubul nostru se numește Clumsy Club, un nume menit să inducă în eroare, de fapt :-

Clumsy Club 2009-2010 înseamnă: Liviu Berecz (X C), Kodra Robert (X C), Raul Cos (IX C), Răzvan Bolba (IX C), Cristina Varga (X F), Tudor Dacian (IX C), Gabriel Tușer (IX C), dar lista rămâne deschisă.

Prof. coordonator: Ramona Vagner

Lumi subterane de dimensiuni copleșitoare

Cea mai lungă peșteră descoperită până acum este Mammoth Cave din statul federal american Kentucky, din care până în prezent au fost cercetați aproape 600 km de galerii. Când experții vor găsi comunicarea cu alte peșteri învecinate, vor fi, probabil, 1 000 km. Comparativ, cea mai mare peșteră din Europa, aflată în Ucraina, pare minusculă. Este peștera din ghips Optimisteskaja, care nu are „decât” 183 km. Cea mai lungă peșteră din România – Peștera Vântului din Șuncuius- măsoară 40 km.

Diferențele de înălțime din cadrul unei peșteri pot fi considerabile. Astfel, Réseau Jean-Bernard scade, din regiunea de deasupra limitei vegetației arborescente în Alpii Savoiei, la 1 600 m, până la nivelul văii.

Cel mai mare spațiu descoperit până acum se află pe insula Bornea. Sarawak Chamber are o lungime de câteva sute de metri și o înălțime de 100 m.

Cum ne influențează fazele Lunii

În funcție de poziția față de Soare și Pamânt,
Luna trece prin faze cuprinse între Luna nouă și Luna plină

Luna nouă stimulează creșterea și vitalitatea, este vremea ideală pentru orice început, pentru o dietă sau o cură de slăbire. Acum este momentul cel mai propice pentru împăcări și meditație, dar și pentru a plivi buruienile.

Luna în creștere. Deciziile luate în faza de Lună nouă se pot schimba, sunt favorizate acumulările și construirea. Se refac forțele. Propice pentru creșterea vitelor, afacerilor financiare și clăditul căminului. Plantele cresc mai bine.

Luna plină. Are cea mai puternică acțiune, totul devine mai intens, mai abundent. Favorizează recolta de miere și conservarea legumelor și fructelor. Atenție: când e Lună plină, certurile pot deveni rapid violente.

Luna în descreștere. Fază de ușurare, balastul este aruncat. Este momentul potrivit pentru a scăpa de probleme - indiferent dacă sunt fizice sau sufletești - și pentru relaxare. Sunt indicate operațiile și tratamentele stomatologice.

2 000 de furtuni mătură în fiecare clipă Pământul

În orice moment din zi și din noapte, aproximativ 2 000 de furtuni se dezlănțuie deasupra Pământului. În fotografiile luate de satelit sau din călătoriile spațiale, ele sunt percepute ca niște lumini care pâlpâie. Zona de acumulare a furtunilor o reprezintă pădurile tropicale din America de Sud, Africa și Asia.

Dar cum se formează, în general, o furtună? Când într-un nor de ploaie se produc curenți de aer ascendenți, aceștia antrenează cu ei până la o înălțime de 20 km cele mai fine picături de apă din nor. Aici, ele îngheață imediat. Cristalele de gheață se unesc în bulgări de gheață.

Întrucât particulele de apă și gheață sunt permanent împinse în sus, se creează o distribuție neuniformă a sarcinilor electrice. Sarcinile negative se acumulează pe cristale și picăturile mici, iar cele pozitive, pe cele mari. Dacă diferența de potențial dintre cei doi poli electrici este suficient de mare, va avea loc o descărcare electrică: fulgerele țâșnesc în zigzag în interiorul norului sau dinspre pământ spre nor – pe traseul unui fulger, temperatura aerului atinge valori de până la 30 000 °C, iar gazul, numit în această stare plasmă, începe să lumineze.

Ampretele digitale – nu e atât de simplu ca în filme

Rareori, făptuitorul este atât de amabil, încât să lase urme complete pe un pahar de vin curat. S-au dus timpurile în care detectivii analizau minuțios fiecare amprentă, o traduceau într-un limbaj de specialitate și comparau apoi aceste formule speciale cu datele din cartoteca infractorilor de la poliție.

Toate acestea sunt rezolvate astăzi mult mai sigur și mai rapid de către „colegul” computer. S-au rafinat în mare măsură și metodele de a preleva amprente care pot fi folosite.

Din păcate doar în puține cazuri se întâmplă ca în filmele polițiste, unde specialistul întinde cu o pensulă moale funingine sau praf de grafit pe amprentă, apoi o detașează cu o folie adezivă.

Urmele digitale sunt adesea găsite pe suprafețe dificile, pereți vopsiți, lemn poros sau lăcuit sau chiar pe pielea victimei. În asemenea cazuri, investigatorii trebuie să apeleze la tot soiul de artificii pentru a face ca urme abia vizibile de grăsime și transpirație care compun amprenta să devină vizibile.

Femei crude, zeițe ale răzbunării

În mitologia greacă sângeroase sa întrupat. Dar răzbunarea nu este asumată de bărbați, ci de femei care prigonesc fără milă ucigașii. Erau numite erinii (nemiloasele), iar inițial fuseseră întrupări ale sufletelor celor uciși care căutau răzbunare. De-a lungul timpului, ele au luat înfățișări tot mai înfricoșătoare în imaginația popoarelor. Au fost trei personaje: Tisifone, „cea care răzbuna omorul”, Alekto, „cea care nu-ți dă pace” și Megaira, „invidioasă”. Ele locuiau în Hades, împărăția celor morți, de unde veneau pentru a-și chinui victimele. Purtau veșminte lungi sau îmbrăcăminte de vânatoare. Aveau aripi, pentru a fi sigure că nu le scapă nici o victimă, în păr li se încolăceau șerpi, iar în mâini aveau torțe și bice. Romanii le numeau furii.

Dracul era o decorație conferită de împărat

Ce avea în comun personajul istoric Vlad Țepeș Dracul cu contele Dracula, vampirul însetat de sânge? Răspunsul este simplu: numele, care era moștenit de la tatăl sau. Acesta era poreclit Dracul, dar nu pentru că s-ar fi manifestat ca un drac, ci pentru că, în 1431, împăratul german din Nürnberg îi conferise Ordinul Dragonului (în germ. – Drache). Era o decorație care-l obligă pe cel care o purta să lupte împotriva necreștinilor și a altora din această tagmă. Așa se face că tânărul conte Vlad a ajuns contele Dracula – fiul Dracului.

Dar ce mai contează adevărul istoric în fața temerilor oamenilor! Este clar că omenirea are nevoie de teama de vampiri pentru a putea atenua, printr-o cauzalitate doar aparentă, groaza alminteri inexplicabilă. Și astfel, la intervale diferite, lumea a fost bântuită de noi valuri de obsesii cu vampiri.

Cunoscătorii în materie, ca cercetătorul german al lui Dracula, Frank Möbus, sunt de părere că nu este deloc întâmplător ca mușcătura vampirilor să fie în același timp încântătoare și mortală. Möbus vede aici un simbol al sifilisului, care se răspândise în secolele XVIII-XIX prin bordeluri.

Nici faptul că, din 1984, tema vampirismului cunoaște o adevărată renaștere nu este întâmplător. La acea dată, opinia publică afla despre boala letală răspândită pe cale sexuală – SIDA.

Secretele tigrului de cameră

Natura a înzestrat pisicile cu capacități la care omul nu poate decât să viseze

- **Ochii de pisică**

Pisicile văd de șapte ori mai bine decât oamenii. Lumina reflectată ca într-o oglindă de către un strat de țesut în partea din spate a ochiului, așa încât cantitățile mici de lumină sunt intensificate, iar datorită acestui intensificator de lumină, pisicile pot să vadă bine noaptea. La soare, pupilele se îngustează, devenind niște fante subțiri; în amurg se rotunjesc. Vederea este reglată pe mișcare. Obiectele nemișcate sunt văzute neclar de pisică.

- **Auzul și simțul tactil**

Auzul pisicii este atât de precis, încât nu numai că poate localiza un șoarece aflat la 10m depărtare, dar poate și să aprecieze viteza cu care se mișcă. Auzul pisicii percepe sunete care sunt cu două octave mai jos decât cele percepute de om. Ele pot recepta ultrasunete de până la 60.000 Hz.

- **Arta de a cădea**

Pisica are un simț al echilibrului mult mai bun decât omul. Când cade, poziția corpului este transmisă centrului echilibrului din urechea internă, sunt puse în mișcare mici cristale și lichide. Perișorii vibraționali transmit fulgerător informația la creier. Vertebrele lombare foarte mobile îi permit apoi pisicii să se rotească în timpul căderii libere și să aterizeze astfel în siguranță pe lăbuțe. În același timp, picioarele acționează ca niște amortizoare; scheletul delicat dar elastic al pisicilor permite aterizarea fără răni.

- **Firele de păr din mustăți ca sistem radar**

Sensibilele fire de păr din mustăți sunt prevăzute cu aproximativ 200 de fibre nervoase, care funcționează ca un sistem radar. De aceea, pisicile nu se lovesc de obiecte nici în întuneric absolut.

- **Pisica-un vindecător**

Torsul pisicii ajută la vindecarea mai ra-

pidă a rănilor. Undele sonore declanșează procese vindecătoare în țesutul osos, frecvențele se află între 20 și 50 Hz. Studii anterioare au arătat că, în această zonă oscilatorie, sunetul stimulează și la om dezvoltarea oaselor și este posibil să fie adecvat și în tratamentul osteoporozei.

Când se va produce pieirea omenirii?

Profețiile au vestit adesea amenințatoarea apocalipsă; cu toate acestea, Pământul continuă să se rotească.

— **Secolul II.** În a doua jumătate a secolului II, Montanus, conducătorul unei secte creștine, a vestit sfârșitul apropiat al lumii. Urma ca Ierusalimul ceresc să ia naștere între două sate din Frigia. Mii de creștini s-au îndreptat într-acolo, pentru a aștepta apocalipsa. Neîntâmplându-se nimic de felul acesta, au plecat acasă.

— **31 decembrie 999.** La 31 decembrie 999, papa Silvestru II s-a rugat la Roma în fața unei mulțimi care tremura de spaimă, pentru că la miezul nopții, lumea urma să piară. Nu s-a întâmplat nimic, iar papa Silvestru s-a bucurat: rugăciunea a ajutat!

— **Septembrie 1186.** Astronomul Juan de Toledo a proorocit sfârșitul lumii pentru septembrie 1186, eveniment ce urma să fie precedat de furtuni și cutremure devastatoare. Urmarea a fost o isterie de masă în Europa, dar care se calmase deja în octombrie.

— **1 februarie 1524.** Mai mulți astrologi au anunțat la Londra că în acea zi avea să se producă sfârșitul lumii. 20.000 de londonezi s-au refugiat pe colinele din apropiere.

— **1532.** Martin Luther a proorocit și el în mai multe rânduri sfârșitul, mai întâi pentru anul 1532, apoi pentru 1538 și, în cele din urmă, pentru 1548.

— **1843 și 1844.** Predicatorul baptist american William Miller a calculat, pe baza Bibliei, că în anul 1843 sau 1844 va însemna pierirea omenirii. În 1845, când Pământul încă se mai rotește, Miller a anunțat că prin anul 1843 se înțelegea începutul „Purificării prin Hristos”. De

atunci există secta adventiștilor.

— **1975.** După numeroase sfârșituri ale lumii eșuate, „Martorii lui Jehova” au vestit în ziarul lor „Trezii-vă!” din 22 aprilie 1967 că 1975 va fi anul final. Dar, din 1976, ei consideră că „sfârșitul sistemelor” constituie un proces care mai poate dura încă mult.

— **31 decembrie 1999.** Ca și în urmă cu 1.000 de ani, odată cu apropierea sfârșitului de mileniu, s-a crezut că omenirea a ajuns la capătul existenței sale. Dar nici de data aceasta nu s-a întâmplat nimic.

La fiecare două săptămâni dispare o limbă

Tot mai multe limbi pier - iar dispariția lor poate fi cu greu stăvilită.

Limbilor omenirii nu le merge mai bine decât speciilor de animale și plante de pe Planeta Albastră: sunt mereu amenințate cu dispariția. Zilnic mor aproximativ 150 de specii de plante și animale. Limbile sunt ceva mai rezistente, dar și ele trebuie să cedeze. Lingvistul David Crystal avertizează: la fiecare două săptămâni dispare o limbă.

În timpul Renașterii, când Erasme scria la Rotterdam, iar Machiavelli, la Florența, în lume mai existau 10.000 de limbi. Astăzi mai sunt cu totul 6.500. Dar jumătate din acestea vor dispărea în următorii 100 de ani.

De ce mor limbile?

Cauza dispariției limbilor rezidă în faptul că ele nu mai fac față concurenței limbilor vorbite de cuceritorii cei mai puternici. Pentru a se adapta, pentru a găsi de lucru, pentru a supraviețui, tinerii trebuie să învețe limba cuceritorilor; le-o vor preda apoi propriilor copii, care, cu timpul, vor uita limba strămoșilor.

Cea mai mare rată de dispariție este acolo unde sunt cele mai multe limbi, și anume, în apropierea Ecuatorului. În Papua-Noua Guinee trăiesc mai puțin de 4 milioane de oameni, dar aceștia vorbesc mai mult de 800 de limbi. În Indonezia există mai bine de 700 de limbi,

în Nigeria, peste 400.

Oriunde apar cuceritorii, dispar limbile. În America Centrală și de Sud, spaniolii și portughezii nu au exterminat doar milioane de vechi locuitori, ci și mii de limbi autohtone. Numai în Brazilia au pierit în ultimii 500 de ani mai bine de 1.000 de limbi.

Odinioară, în Australia existau 266 de limbi, astăzi mai sunt doar 134. Dintre acestea, 100 se vor stinge în scurt timp, iar mai bine de 20 vor fi înțelese doar de către un singur om.

Ultimul om care mai vorbește limba kuru

Dacă Biblia a explicat apariția multitudinii de limbi prin mânia Domnului, care voia să pedepsească păcătoșii constructori ai turnului Babel, astăzi, cugetătorii regretă dispariția atâtor limbi.

Dar această dispariție continuă neabătut, chiar și în Germania: sorba și frislandeza sunt în pericol, iar limba kuru nu mai este vorbită decât de un singur om: Richard Pietsch. Dar acesta trăiește deja într-un azil de bătrâni și a cerut să i se cioplească propria piatră funerară. Pe ea sunt scrise în kuru primele cuvinte din Tatăl Nostru: Teve muses, kur tu est danguj. Dar după moartea lui Richard Pietsch, cine o să mai înțeleagă aceste cuvinte?

*Rubrică realizată de Mihai Sulea
cls a XI-a D*